

Rättsfallssamlingen

TRIBUNALENS DOM (sjätte avdelningen)

den 13 september 2018*

”Gemensam utrikes- och säkerhetspolitik – Restriktiva åtgärder mot bakgrund av Rysslands åtgärder som destabiliserar situationen i Ukraina – Sökandebolagets namn har förts upp och sedan bibehållits i förteckningen över enheter som är föremål för restriktiva åtgärder – Motiveringsskyldighet – Rättslig grund – Partnerskaps- och samarbetsavtalet mellan Europeiska unionen och Ryssland – Rätt till egendom – Rätten att utöva ekonomisk verksamhet – Proportionalitet”

I målen T-735/14 och T-799/14,

Gazprom Neft PAO, tidigare Gazprom Neft OAO, Sankt-Petersburg (Ryssland), företrätt av advokaterna L. Van den Hende och J. Charles samt S. Cogman, solicitor,

sökande,

mot

Europeiska unionens råd, företrätt av M. Bishop och S. Boelaert, båda i egenskap av ombud,

svarande,

med stöd av

Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland, inledningsvis företrätt av C. Brodie och S. Simmons, därefter av C. Brodie och V. Kaye, därefter av C. Brodie, C. Crane och S. Brandon, och slutligen av C. Brodie, R. Fadoju och S. Brandon, samtliga i egenskap av ombud, biträdda av G. Facenna, QC, och C. Banner, barrister,

och av

Europeiska kommissionen, företrädd av L. Havas, T. Scharf och D. Gauci, samtliga i egenskap av ombud,

intervenienter,

angående en talan enligt artikel 263 FEUF om ogiltigförklaring av, för det första, artiklarna 1.2 b–d, 1.3, 1.4, 4, 4a och 7.1 a samt bilaga III i rådets beslut 2014/512/Gusp av den 31 juli 2014 om restriktiva åtgärder med hänsyn till Rysslands åtgärder som destabiliserar situationen i Ukraina (EUT L 229, 2014, s. 13), i dess lydelse enligt rådets beslut 2014/659/Gusp av den 8 september 2014 (EUT L 271, 2014, s. 54) och enligt rådets beslut 2014/872/Gusp av den 4 december 2014 (EUT L 349, 2014, s. 58) och, för det andra, artiklarna 3, 3a, 4.3, 4.4, 5.2 b–d, 5.3, 5.4 och 11.1 a samt bilaga VI i rådets förordning (EU) nr 833/2014 av den 31 juli 2014 om restriktiva åtgärder mot bakgrund av Rysslands

* Rättegångsspråk: engelska.

åtgärder som destabiliserar situationen i Ukraina (EUT L 229, 2014, s. 1), i dess lydelse enligt rådets förordning (EU) nr 960/2014 av den 8 september 2014 (EUT L 271, 2014, s. 3) och enligt rådets förordning (EU) nr 1290/2014 av den 4 december 2014 (EUT L 349, 2014, s. 20),

meddelar

TRIBUNALEN (sjätte avdelningen),

sammansatt av ordföranden G. Berardis (referent) samt domarna D. Spielmann och Z. Csehi,

justitiesekreterare: handläggaren L. Grzegorzczak,

efter den skriftliga delen av förfarandet och förhandlingen den 14 december 2017,

följande

Dom

Bakgrund till tvisten

- 1 Sökandebolaget, Gazprom Neft PAO, är ett kommersiellt bolag bildat enligt rysk rätt som är specialiserat på prospektering och produktion av olja och gas, försäljning och distribution av råolja samt produktion och försäljning av petroleumprodukter. Bolagets majoritetsaktieägare är Gazprom Joint Stock Company, som direkt och indirekt äger 95,7 procent av bolagets aktier. Den ryska regeringen äger direkt och indirekt 50,23 procent av aktierna i Gazprom Joint Stock Company.
- 2 Den 20 februari 2014 fördömde Europeiska unionens råd i starkast möjliga ordalag användningen av våld i Ukraina. Rådet uppmanade till ett omedelbart upphörande av våldet samt full respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna i Ukraina. Rådet angav också att det planerade att införa restriktiva åtgärder mot de personer som är ansvariga för människorättskränkningar, våld och användning av övervåld.
- 3 Vid ett extra möte den 3 mars 2014 fördömde rådet de ryska väpnade styrkornas våldshandlingar, som utgjorde en klar kränkning av Ukrainas suveränitet och territoriella integritet, och det bemyndigande som getts av Soviet Federatsii Federal'nogo Sobranija Rossijskoj Federatsii (Ryska federationens federala församlings federationsråd) den 1 mars 2014 för att sätta in väpnade styrkor på ukrainskt territorium. Europeiska unionen uppmanade Ryska federationen att omedelbart dra tillbaka sina väpnade styrkor till de områden där de är permanent stationerade, i enlighet med dess internationella åtaganden.
- 4 Den 5 mars 2014 antog rådet restriktiva åtgärder med inriktning på att frysa och driva in tillgångar som förskingrats från den ukrainska staten.
- 5 Den 6 mars 2014 ställde sig stats- och regeringscheferna i unionen bakom de slutsatser som rådet antagit den 3 mars 2014. De fördömde kraftfullt Ryska federationens provocerade kränkning av Ukrainas suveränitet och territoriella integritet och uppmanade Ryska federationen att omedelbart dra tillbaka sina väpnade styrkor till de områden där de är permanent stationerade, i enlighet med gällande överenskommelser. Unionens stats- och regeringschefer konstaterade att eventuella ytterligare åtgärder som Ryska federationen vidtar för att destabilisera situationen i Ukraina skulle leda till ytterligare och långtgående konsekvenser för förbindelserna mellan unionen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Ryska federationen, å andra sidan, på en lång rad ekonomiska områden. De uppmanade Ryska

federationen att omedelbart ge internationella observatörer tillträde, varvid de framhöll att lösningen på krisen i Ukraina måste grundas på Ukrainas territoriella integritet, suveränitet och oberoende samt ett strikt iakttagande av internationella normer.

- 6 Den 16 mars 2014 höll parlamentet i den autonoma republiken Krim och den lokala ledningen för staden Sevastopol, vilka båda är delområden i Ukraina, en folkomröstning om Krims ställning. I folkomröstningen ombads befolkningen i Krim att ange om de ville vara anslutna till Ryska federationen som medborgare eller om de ville återinföra Krims konstitution från år 1992 och återupprätta Krims status som en del av Ukraina. Enligt de rapporterade resultaten från den autonoma republiken Krim röstade 96,77 procent för att regionen skulle integreras i Ryska federationen. Valdeltagandet låg på 83,1 procent.
- 7 Den 17 mars 2014 antog rådet andra slutsatser rörande Ukraina. Rådet fördömde med eftertryck att det, den 16 mars 2014, hållits en folkomröstning i Krim angående Ukrainas anslutning till Ryska federationen. Rådet ansåg att folkomröstningen tydligt stred mot Ukrainas konstitution. Rådet uppmanade omedelbart Ryska federationen att vidta åtgärder för att åstadkomma en nedtrappning av krisen, omedelbart dra tillbaka sina styrkor till den numerär som gällde före krisen och till sina garnisoner i linje med internationella åtaganden, inleda direkta diskussioner med Ukrainas regering och utnyttja alla tillämpliga internationella mekanismer för att finna en fredlig och förhandlad lösning, med full respekt för sina bilaterala och multilaterala åtaganden om att säkerställa Ukrainas territoriella integritet och suveränitet. I detta avseende beklagade rådet att Förenta nationernas säkerhetsråd inte kunnat nå fram till en resolution på grund av Ryska federationens veto. Rådet väjdade till Ryska federationen om att inte vidta åtgärder för att annektera Krim i strid med internationell rätt.
- 8 Samma dag antog rådet, med stöd av artikel 29 FEU, beslut 2014/145/Gusp om restriktiva åtgärder mot åtgärder som undergräver eller hotar Ukrainas territoriella integritet, suveränitet och oberoende (EUT L 78, 2014, s. 16) och, med stöd av artikel 215 FEUF, förordning (EU) nr 269/2014 om restriktiva åtgärder med avseende på åtgärder som undergräver eller hotar Ukrainas territoriella integritet, suveränitet och oberoende (EUT L 78, 2014, s. 6). Genom dessa rättsakter införde rådet reserestriktioner och frysning av tillgångar, vilka var riktade mot de personer som är ansvariga för åtgärder som undergräver eller hotar Ukrainas territoriella integritet, suveränitet och oberoende och mot de personer och enheter som är förbundna med dem.
- 9 Den 17 mars 2014 beslutade Ryska federationen att officiellt erkänna resultatet av den folkomröstning som hållits i Krim den 16 mars 2014. Till följd av denna folkomröstning förklarade Högsta rådet i Krim och stadsfullmäktige i Sevastopol Krim självständigt från Ukraina och ansökte om att Krim skulle anslutas till Ryska federationen. Samma dag undertecknade Rysslands president ett dekret varigenom Republiken Krim erkändes som en suverän och oberoende stat.
- 10 Den 21 mars 2014 erinrade Europeiska rådet om unionens stats- och regeringschefers uttalande av den 6 mars 2014 och bad Europeiska kommissionen och medlemsstaterna att förbereda möjliga riktade åtgärder.
- 11 Den 23 juni 2014 beslutade rådet att import till unionen av varor med ursprung i Krim eller Sevastopol bör förbjudas, med undantag för varor med ursprung i Krim eller Sevastopol för vilka ett ursprungsintyg utfärdats av Ukrainas regering.
- 12 Den 17 juli 2014 inträffade en olycka som innebar att ett flygplan från Malaysia Airlines som användes för flygningen MH17 förstördes i Donetsk (Ukraina). Med anledning av denna olycka anmodade rådet kommissionen och Europeiska utrikestjänsten att slutföra sitt förberedande arbete avseende möjliga riktade åtgärder och att senast den 24 juli 2014 lägga fram ett förslag om vidtagande av åtgärder, inbegripet när det gäller tillträde till kapitalmarknader, försvar, varor med dubbla användningsområden och känsliga tekniker, bland annat inom energisektorn.

- 13 Den 31 juli 2014 antog rådet, med stöd av artikel 29 FEU, beslut 2014/512/Gusp om restriktiva åtgärder med hänsyn till Rysslands åtgärder som destabiliserar situationen i Ukraina (EUT L 229, 2014, s. 13, och rättelse i EUT L 235, 2014, s. 19). Samma datum antog rådet, med stöd av artikel 215 FEUF, förordning (EU) nr 833/2014 om restriktiva åtgärder mot bakgrund av Rysslands åtgärder som destabiliserar situationen i Ukraina (EUT L 229, 2014, s. 1, och rättelse i EUT L 246, 2014, s. 59).
- 14 Bilaga II till förordning nr 833/2014 innehåller en förteckning över teknik som avses i artikel 3 i förordningen. Dessa tekniker är klassificerade enligt deras nummer i Kombinerade nomenklaturen, nämligen huvudsakligen sådana rör som används till olje- eller gasledningar, verktyg för berg- eller jordborrning, förträngningspumpar för vätskor, vätskeeleveratorer, maskiner för borrning, inbegripet djupborrningsmaskiner, för borrning av jord eller delar till sådana maskiner, borrarings- eller produktionsplattformar, bilar med djupborrningsutrustning, fyrskepp, flodsprutor etcetera.
- 15 Rådet antog därefter, den 8 september 2014, beslut 2014/659/Gusp om ändring av beslut 2014/512 (EUT L 271, 2014, s. 54) och förordning (EU) nr 960/2014 om ändring av förordning nr 833/2014 (EUT L 271, 2014, s. 3). Genom dessa rättsakter infördes det ytterligare restriktioner för nödvändiga kringtjänster för oljeprospektering, inklusive provborrning, och oljeproduktion på djupt vatten, oljeprospektering, inklusive provborrning, och oljeproduktion i Arktis eller skifferoljeprojekt i Ryssland. I samma rättsakter infördes det ytterligare restriktioner för tillträde till kapitalmarknaderna i unionen och rättsakternas tillämpningsområde utvidgades till att omfatta de tre största ryska bolagen som kontrolleras av staten eller som till största delen ägs av staten och som bedriver verksamhet på området för råolja och petroleumprodukter, däribland sökandebolaget.
- 16 Beslut 2014/512, i dess lydelse enligt beslut 2014/659, ändrades slutligen genom rådets beslut 2014/872/Gusp av den 4 december 2014 (EUT L 349, 2014, s. 58) (nedan kallat det angripna beslutet). Förordning nr 833/2014, i dess lydelse enligt förordning nr 960/2014, ändrades genom rådets förordning (EU) nr 1290/2014 av den 4 december 2014 (EUT L 349, 2014, s. 20) (nedan kallad den angripna förordningen).
- 17 I artikel 1.2 b–d, 1.3 och 1.4 i det angripna beslutet, i den lydelse som införts eller ändrats genom artikel 1.1 i beslut 2014/659 och därefter genom artikel 1.1 a och b i beslut 2014/872, föreskrivs följande:
- ”2. Direkt eller indirekt inköp eller försäljning av, direkt eller indirekt tillhandahållande av investeringstjänster för eller stöd vid utfärdandet av, eller annan handel med obligationer, aktiekapital eller liknande finansiella instrument med en löptid på över 30 dagar, som utfärdats efter den 12 september 2014 av
- ...
- b) enheter etablerade i Ryssland som är offentligt kontrollerade eller med mer än 50 % offentligt ägarskap vilka har uppskattade totala tillgångar på mer än en biljon ryska rubler och vilkas beräknade inkomster uppgår till minst 50 % härrör från försäljning eller transport av råolja eller petroleumprodukter per den 12 september 2014 enligt förteckningen i bilaga III,
- c) juridiska personer, enheter eller organ etablerade utanför unionen som till mer än 50 % ägs av en sådan enhet som avses i leden a och b, eller
- d) juridiska personer, enheter eller organ som agerar för eller på uppdrag av en enhet i den kategori som avses i led c eller förtecknas i bilaga II eller III

ska förbjudas.

3. Det ska för de juridiska personer, enheter eller organ som avses i punkt 1 eller 2 vara förbjudet att direkt eller indirekt bilda eller delta i arrangemang för lån- eller kreditgivning med en löptid på över 30 dagar efter den 12 september 2014 förutom för lån- eller kreditgivning där det finns ett särskilt och dokumenterat syfte att tillhandahålla finansiering för icke-förbjuden direkt eller indirekt import eller export av varor samt icke-finansiella tjänster mellan unionen och Ryssland eller någon annan tredjestat eller för långivning där det finns ett särskilt och dokumenterat syfte att tillhandahålla finansiering i nödsituationer för att uppfylla de kapitaltäcknings- och likviditetskrav för juridiska personer som är etablerade i unionen, vilkas äganderätt till mer än 50 % innehas av en enhet som avses i bilaga I.

4. Förbudet i punkt 3 ska inte gälla för kreditutnyttjande eller utbetalningar som sker inom ramen för ett avtal som ingicks före den 12 september 2014 ifall

- a) samtliga villkor för sådant kreditutnyttjande eller sådana utbetalningar
 - i) avtalades före den 12 september 2014, och
 - ii) inte har ändrats sedan den dagen, samt
- b) det innan den 12 september 2014 fastställts en avtalsenlig förfallodag för fullständig återbetalning av alla de medel som gjorts tillgängliga och för annullering av alla åtaganden, rättigheter och skyldigheter enligt avtalet.

De villkor för kreditutnyttjande och utbetalningar som avses i denna punkt inbegriper bestämmelser om återbetalningsperiodens längd för varje kreditutnyttjande eller utbetalning, den räntesats som tillämpas eller metoden för beräkning av räntesatsen och det maximala beloppet.”

- 18 Genom bilagan till beslut 2014/659 införs en bilaga III till beslut 2014/512, i vilken sökandebolagets namn har förts upp på förteckningen över juridiska personer, enheter eller organ som avses i artikel 1.2 b i beslutet.
- 19 I artikel 5.2 b–d, 5.3 och 5.4 i den angripna förordningen, i den lydelse som införts eller ändrats genom artikel 1.5 i förordning nr 960/2014 och därefter genom artikel 1.6 och 1.7 i förordning nr 1290/2014, föreskrivs följande:

”2. Det ska vara förbjudet att direkt eller indirekt köpa, sälja eller tillhandahålla investeringstjänster för eller bistånd vid utfärdande av, eller på annat sätt hantera, överlåtbara värdepapper och penningmarknadsinstrument med en löptid som överstiger 30 dagar och som efter den 12 september 2014 utfärdas av

...

- b) juridiska personer, enheter eller organ som är etablerade i Ryssland, som är kontrollerade av ett offentligt organ eller till mer än 50 % offentligägda, som har beräknade totala tillgångar på mer än 1 biljon ryska rubler och vilkas beräknade intäkter till minst 50 % härrör från försäljning eller transport av råolja eller petroleumprodukter enligt förteckningen i bilaga VI,
- c) juridiska personer, enheter eller organ som är etablerade utanför unionen och vilkas äganderättigheter till minst 50 % direkt eller indirekt ägs av en enhet som förtecknas i led a eller b i denna punkt, eller
- d) juridiska personer, enheter eller organ som agerar för, eller på uppdrag av, en enhet som avses i led a, b eller c i denna punkt.

3. Det ska vara förbjudet att direkt eller indirekt ingå eller delta i ett arrangemang för att bevilja nya lån eller ny kredit med en löptid som överstiger 30 dagar till juridiska personer, enheter eller organ som avses i punkterna 1 eller 2 efter den 12 september 2014.

Förbudet ska inte gälla

- a) lån och kredit som har som särskilt och dokumenterat mål att tillhandahålla finansiering till import eller export som inte omfattas av förbud av varor och icke finansiella tjänster mellan unionen och en tredjestat, inbegripet utgifter för varor och tjänster från en tredjestat som är nödvändiga för att fullgöra export- eller importavtalen, eller
- b) lån som har som särskilt och dokumenterat mål att tillhandahålla nödfinansiering för att uppfylla solvens- och likviditetskriterier för juridiska personer etablerade i unionen, vilkas äganderättigheter till mer än 50 % direkt eller indirekt ägs av en enhet som avses i bilaga III.

4. Förbudet i punkt 3 ska inte gälla för kreditutnyttjande eller utbetalningar som sker inom ramen för ett avtal som ingicks före den 12 september 2014 under förutsättning att följande villkor är uppfyllda:

- a) Samtliga villkor för sådant kreditutnyttjande eller sådana utbetalningar
 - i) avtalades före den 12 september 2014, och
 - ii) har inte ändrats sedan dess.
- b) En avtalsenlig förfallodag fastställdes före den 12 september 2014 för den fullständiga återbetalningen av alla medel som ställts till förfogande och för annulleringen av alla avtalsenliga åtaganden, rättigheter och skyldigheter.

De villkor för kreditutnyttjande och utbetalningar som avses i led a omfattar bestämmelser om längden på återbetalningsperioden för varje kreditutnyttjande eller utbetalning, den tillämpade räntesatsen eller beräkningsmetoden för räntesatsen, samt maximibeloppet.”

20 I artikel 1.9 i förordning nr 960/2014 föreskrivs att bilaga III till nämnda förordning, i vilken sökandebolagets namn har förts upp på förteckningen över juridiska personer, enheter och organ som avses i artikel 5.2 b i förordning nr 833/2014, ska läggas till som bilaga VI till denna förordning.

21 I artikel 4 i det angripna beslutet, i dess lydelse enligt beslut 2014/872, föreskrivs följande:

”1. Direkt eller indirekt försäljning, leverans, överföring eller export av viss utrustning lämpad för följande kategorier av prospekterings- och produktionsprojekt i Ryssland, inbegripet dess exklusiva ekonomiska zon och kontinentalsockel, av medborgare i medlemsstaterna, eller från medlemsstaternas territorier, eller med användning av fartyg eller luftfartyg som står under medlemsstaternas jurisdiktion, ska vara föremål för förhandsgodkännande från den behöriga myndigheten i den exporterande medlemsstaten:

- a) Oljeprospektering, inklusive provborrning, och oljeproduktion i vatten på mer än 150 meters djup.
- b) Oljeprospektering, inklusive provborrning, och oljeproduktion i havsområdet norr om norra polcirkeln.
- c) Projekt som har potential att producera olja från reserver som befinner sig i skifferformationer genom hydraulisk spräckning; detta gäller inte prospektering, inklusive provborrning, och produktion genom skifferformationer för att lokalisera, eller utvinna olja från, andra reservoarer än skifferreservoarer.

Unionen ska vidta de åtgärder som krävs för att fastställa vilka relevanta produkter som ska omfattas av denna punkt.

2. Tillhandahållande av

- a) tekniskt bistånd eller andra tjänster som rör den utrustning som avses i punkt 1,
- b) finansiering eller ekonomiskt bistånd för all försäljning, leverans, överföring eller export av den utrustning som avses punkt 1 eller för tillhandahållande av därmed sammanhörande tekniskt bistånd eller utbildning,

ska också vara föremål för förhandsgodkännande från den behöriga myndigheten i den exporterande medlemsstaten.

3. Medlemsstaternas behöriga myndigheter får inte bevilja godkännande för försäljning, leverans, överföring eller export av utrustning eller tillhandahållande av tjänster som avses i punkterna 1 och 2 om de fastställer att den berörda försäljningen, leveransen, överföringen eller exporten eller tillhandahållandet av den berörda tjänsten avser någon av de kategorier av prospektering och produktion som avses i punkt 1.

4. Punkt 3 ska inte påverka fullgörandet av avtal som ingicks före den 1 augusti 2014 eller biavtal som är nödvändiga för fullgörandet av sådana avtal.

5. Ett tillstånd får beviljas om försäljningen, leveransen, överföringen eller exporten av produkterna är nödvändig, eller tillhandahållandet av de tjänster som avses i punkterna 1 och 2 är nödvändigt, för att i ett brådskande läge förhindra eller dämpa effekterna av en händelse som sannolikt kommer att ha allvarliga och betydande konsekvenser för människors hälsa och säkerhet eller för miljön. I vederbörligen motiverade brådskande fall får försäljningen, leveransen, överföringen eller exporten, eller tillhandahållandet av de tjänster som avses i punkterna 1 och 2 genomföras utan förhandstillstånd under förutsättning att exportören underrättar den behöriga myndigheten inom [fem] arbetsdagar efter det att försäljningen, leveransen, överföringen eller exporten har ägt rum och lämnar detaljerade uppgifter om det relevanta motivet för försäljningen, leveransen, överföringen eller exporten, eller tillhandahållandet av tjänster utan förhandstillstånd.”

- 22 På samma sätt föreskrivs följande i artiklarna 3, 4.3 och 4.4 i förordning nr 833/2014, i deras lydelse enligt förordning nr 1290/2014:

”Artikel 3

1. Ett förhandstillstånd ska krävas för direkt eller indirekt försäljning, leverans, överföring eller export av de produkter som förtecknas i bilaga II, oavsett om de har sitt ursprung i unionen eller inte, till fysiska eller juridiska personer, enheter eller organ i Ryssland, inbegripet dess exklusiva ekonomiska zon och kontinentalsockel, eller i någo[n] annan stat, om produkterna är avsedda för användning i Ryssland, inbegripet dess exklusiva ekonomiska zon och kontinentalsockel.

2. För all försäljning, leverans, överföring eller export som kräver tillstånd enligt den här artikeln ska ett sådant tillstånd beviljas av de behöriga myndigheterna i den medlemsstat där exportören är etablerad och uppfylla villkoren i artikel 11 i förordning (EG) nr 428/2009. Tillståndet ska vara giltigt i hela unionen.

3. Bilaga II ska omfatta vissa produkter som är anpassade för följande kategorier av prospekteringsprojekt, inklusive provborrning, och produktionsprojekt i Ryssland, inbegripet dess exklusiva ekonomiska zon och kontinentalsockel:

- a) Oljeprospektering, inklusive provborrning, och oljeproduktion i vatten på mer än 150 meters djup.
- b) Oljeprospektering, inklusive provborrning, och oljeproduktion i havsområdet norr om norra polcirkeln.
- c) Projekt som har potential att producera olja från reserver som befinner sig i skifferformationer genom hydraulisk spräckning; detta gäller inte prospektering, inklusive provborrning, och produktion genom skifferformationer för att lokalisera, eller utvinna olja från, andra reservoarer än skifferreservoarer.

4. Exportörer ska lämna all relevant information som behövs för deras ansökan om exporttillstånd till de behöriga myndigheterna.

5. De behöriga myndigheterna får inte bevilja tillstånd för någon försäljning, leverans, överföring eller export av de produkter som omfattas av bilaga II om de på rimlig grund kan fastställa att sådan försäljning, leverans, överföring eller export av de produkterna är avsedd för någon av de kategorier av prospekteringsprojekt, inklusive provborrning, och produktionsprojekt som avses i punkt 3.

De behöriga myndigheterna får dock bevilja tillstånd om försäljningen, leveransen, överföringen eller exporten avser fullgörande av en skyldighet i enlighet med ett avtal som ingicks före den 1 augusti 2014, eller biavtal som är nödvändiga för fullgörandet av ett sådant avtal.

De behöriga myndigheterna får också bevilja tillstånd om försäljningen, leveransen, överföringen eller exporten av produkterna är nödvändig för att i ett brådskande läge förhindra eller dämpa effekterna av en händelse som sannolikt kommer att ha allvarliga och betydande konsekvenser för människors hälsa och säkerhet eller för miljön. I vederbörligen motiverade brådskande fall får försäljningen, leveransen, överföringen eller exporten genomföras utan förhandstillstånd under förutsättning att exportören underrättar den behöriga myndigheten inom fem arbetsdagar efter det att försäljningen, leveransen, överföringen eller exporten har ägt rum och lämnar detaljerade uppgifter om det relevanta motivet för försäljningen, leveransen, överföringen eller exporten utan förhandstillstånd.

6. Enligt de villkor som anges i punkt 5 får de behöriga myndigheterna ogiltigförklara, tillfälligt upphäva, ändra eller återkalla ett exporttillstånd som de en gång har beviljat.

7. Om en behörig myndighet i enlighet med punkt 5 eller 6 vägrar att bevilja ett tillstånd eller ogiltigförklarar, tillfälligt upphäver, kraftigt begränsar eller återkallar ett tillstånd ska den berörda medlemsstaten anmäla detta till de övriga medlemsstaterna och till kommissionen och göra de relevanta uppgifterna tillgängliga för dem, varvid de ska följa bestämmelserna om sekretesskydd av sådana uppgifter i rådets förordning (EG) nr 515/97.

8. Innan en medlemsstat i enlighet med punkt 5 beviljar ett tillstånd för en transaktion som i stort sett är identisk med en transaktion som är föremål för ett fortfarande giltigt avslag som är utfärdat av en annan eller flera andra medlemsstater enligt punkterna 6 och 7, ska denna medlemsstat först samråda med den eller de medlemsstater som utfärdade avslaget. Om den berörda medlemsstaten efter ett sådant samråd beslutar att bevilja ett tillstånd ska den underrätta övriga medlemsstater och kommissionen om sitt beslut och lämna alla relevanta uppgifter för att förklara beslutet.

...

Artikel 4

...

3. Det ska krävas tillstånd av den berörda behöriga myndigheten för tillhandahållande av följande:

- a) Tekniskt bistånd eller förmedlingstjänster som rör produkter som förtecknas i bilaga II samt tillhandahållande, tillverkning, underhåll och användning av sådana produkter, direkt eller indirekt, till fysiska eller juridiska personer, enheter eller organ i Ryssland, inbegripet dess exklusiva ekonomiska zon och kontinentalsockel, eller i någo[n] annan stat, om sådant bistånd avser produkter avsedda för användning i Ryssland, inbegripet dess exklusiva ekonomiska zon och kontinentalsockel.
- b) Finansiering eller ekonomiskt bistånd som rör produkter som avses i bilaga II, särskilt gåvobistånd, lån och exportkreditförsäkring, för all försäljning, leverans, överföring eller export av sådana produkter eller för allt därmed sammanhörande tekniskt bistånd, direkt eller indirekt, till fysiska eller juridiska personer, enheter eller organ i Ryssland, inbegripet dess exklusiva ekonomiska zon och kontinentalsockel, eller i något annan stat, om sådant bistånd avser produkter avsedda för användning i Ryssland, inbegripet dess exklusiva ekonomiska zon och kontinentalsockel.

I vederbörligen motiverade brådskande fall som avses i artikel 3.5 får tillhandahållandet av de tjänster som avses i denna punkt genomföras utan förhandstillstånd under förutsättning att exportören underrättar den behöriga myndigheten inom fem arbetsdagar efter det att tjänsterna har tillhandahållits.

4. I samband med ansökningar om tillstånd i enlighet med punkt 3 i denna artikel ska artikel 3, i synnerhet punkterna 2 och 5, gälla i tillämpliga delar.”

- 23 I artikel 4a i det angripna beslutet, vilken infördes genom artikel 1.3 i beslut 2014/659 och senare ändrades genom artikel 1.6 i beslut 2014/872, föreskrivs följande:

”1. Direkt eller indirekt tillhandahållande av nödvändiga kringtjänster för följande kategorier av prospekterings- och produktionsprojekt i Ryssland, inbegripet dess exklusiva ekonomiska zon och kontinentalsockel, av medborgare i medlemsstaterna, eller från medlemsstaternas territorier, eller med användning av fartyg eller luftfartyg som står under medlemsstaternas jurisdiktion, ska vara förbjudet:

- a) Oljeprospektering, inklusive provborrning, och oljeproduktion i vatten på mer än 150 meters djup.
- b) Oljeprospektering, inklusive provborrning, och oljeproduktion i havsområdet norr om norra polcirkeln.
- c) Projekt som har potential att producera olja från reserver som befinner sig i skifferformationer genom hydraulisk spräckning; detta gäller inte prospektering, inklusive provborrning, och produktion genom skifferformationer för att lokalisera, eller utvinna olja från, andra reservoarer än skifferreservoarer.

2. Det förbud som föreskrivs i punkt 1 ska inte påverka fullgörandet av avtal eller ramavtal som ingicks före den 12 september 2014 eller biavtal som är nödvändiga för fullgörandet av sådana avtal.

3. Det förbud som föreskrivs i punkt 1 ska inte gälla när tjänsten i fråga är nödvändig för att i ett brådskande läge förhindra eller dämpa effekterna av en händelse som sannolikt kommer att ha allvariga och betydande konsekvenser för människors hälsa och säkerhet eller för miljön.”

- 24 På samma sätt föreskrivs följande i artikel 3a i den angripna förordningen, vilken infördes genom artikel 1.3 i förordning nr 960/2014 och senare ändrades genom artikel 1.4 i förordning nr 1290/2014:

”1. Det ska vara förbjudet att direkt eller indirekt tillhandahålla kringtjänster som är nödvändiga för följande kategorier av prospekteringsprojekt, inklusive provborrning, och produktionsprojekt i Ryssland, inbegripet dess exklusiva ekonomiska zon och kontinentalsockel:

- a) Oljeprospektering, inklusive provborrning, och oljeproduktion i vatten på mer än 150 meters djup.
- b) Oljeprospektering, inklusive provborrning, och oljeproduktion i havsområdet norr om norra polcirkeln.
- c) Projekt som har potential att producera olja från reserver som befinner sig i skifferformationer genom hydraulisk spräckning; detta gäller inte prospektering, inklusive provborrning, och produktion genom skifferformationer för att lokalisera, eller utvinna olja från, andra reservoarer än skifferreservoarer.

I denna punkt avses med kringtjänster

- i) borrhållning,
- ii) borrhållsprovning,
- iii) geofysisk borrhållsmätning (loggning) och färdigställande,
- iv) leverans av specialiserade flytande farkoster.

2. Förbuden i punkt 1 ska inte påverka fullgörandet av en skyldighet i enlighet med ett avtal eller ett ramavtal som ingicks före den 12 september 2014 eller biavtal som är nödvändiga för fullgörandet av ett sådant avtal.

3. Förbudet i punkt 1 ska inte vara tillämpligt om de berörda tjänsterna är nödvändiga för att i ett brådskande läge förhindra eller dämpa effekterna av en händelse som sannolikt kommer att ha allvarliga och betydande konsekvenser för människors hälsa och säkerhet eller för miljön.

Den som tillhandahåller tjänsten ska inom fem arbetsdagar underrätta den behöriga myndigheten om eventuell verksamhet som genomförs enligt denna punkt och lämna detaljerade uppgifter om det relevanta motivet för försäljningen, leveransen, överföringen eller exporten.”

- 25 I artikel 7.1 a i det angripna beslutet, i dess lydelse enligt artikel 1.4 i beslut 2014/659, föreskrivs följande:

”1. Inga krav får beviljas i samband med ett avtal eller en transaktion, vars genomförande har påverkats direkt eller indirekt, helt eller delvis, av de åtgärder som införs genom detta beslut, inbegripet krav på kompensation eller andra krav av detta slag, till exempel ersättningskrav eller krav med stöd av en garanti, i synnerhet krav på förlängning eller betalning av en garanti eller motgaranti, särskilt en finansiell garanti eller motgaranti, oavsett [form], om kraven ställs av

- a) enheter som avses i artikel 1.1 b eller c och i artikel 1.2 c eller d, eller förtecknas i bilaga I, II, III eller IV.”

- 26 På samma sätt föreskrivs följande i artikel 11.1 a i förordning nr 833/2014, i dess lydelse enligt artikel 1.5a i förordning nr 960/2014:

”1. Inga krav får beviljas i samband med ett avtal eller en transaktion, vars genomförande har påverkats direkt eller indirekt, helt eller delvis, av de åtgärder som införs genom denna förordning, inbegripet krav på kompensation eller andra anspråk av detta slag, till exempel kvittningsanspråk eller anspråk enligt en garanti, särskilt krav på förlängning eller betalning av en garanti eller motgaranti, särskilt en finansiell garanti eller motgaranti, oavsett form, om kraven ställs av

- a) enheter som avses i artikel 5.1 b och c och artikel 5.2 c och d, eller förtecknas i bilagorna III, IV, V och VI.”

Förfarandet och parternas yrkanden

- 27 Sökandebolaget har väckt talan i mål T-735/14 genom ansökan som inkom till tribunalens kansli den 24 oktober 2014.
- 28 Sökandebolaget har väckt talan i mål T-799/14 genom ansökan som inkom till tribunalens kansli den 5 december 2014.
- 29 Genom särskild handling som inkom till tribunalens kansli den 2 januari 2015 begärde sökandebolaget att målen T-735/14 och T-799/14 skulle förenas och bolaget anpassade ansökningarna i nämnda mål för att beakta antagandet av beslut 2014/872 och förordning nr 1290/2014.
- 30 Ordföranden på tribunalens nionde avdelning har genom beslut av den 12 mars 2015 förenat målen T-735/14 och T-799/14 vad gäller det skriftliga och det muntliga förfarandet, i enlighet med artikel 50 i tribunalens rättegångsregler av den 2 maj 1991.
- 31 Genom handlingar som inkom till tribunalens kansli ansökte kommissionen och Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland om att få intervensera i förevarande mål till stöd för rådets yrkanden. Genom beslut av den 24 juni 2015 biföll ordföranden på tribunalens nionde avdelning dessa interventionsansökningar. Intervenienterna inkom med sina inlagor och parterna yttrade sig över dessa inlagor inom föreskrivna tidsfrister.
- 32 Ordföranden på nionde avdelningen beslutade den 29 oktober 2015, efter att ha inhämtat parternas synpunkter, att vilandeförklara förfarandet i avvaktan på domstolens avgörande i mål C-72/15, Rosneft.
- 33 Till följd av domen av den 28 mars 2017, Rosneft (C-72/15, EU:C:2017:236), återupptogs förfarandet, i enlighet med artikel 71.3 i tribunalens rättegångsregler.
- 34 Parterna anmodades i detta sammanhang att yttra sig om vilka slutsatser som ska dras av domen av den 28 mars 2017, Rosneft (C-72/15, EU:C:2017:236), vad rör de grunder och argument som anförts inom ramen för talan i förevarande mål. Parterna besvarade denna anmodan inom den föreskrivna fristen.
- 35 I samband med att sammansättningen av tribunalens avdelningar ändrades, förordnades referenten att tjänstgöra på sjätte avdelningen, och målen tilldelades följaktligen denna avdelning, i enlighet med artikel 27.5 i rättegångsreglerna.
- 36 Som en åtgärd för processledning anmodades parterna den 12 oktober 2017 att precisera vissa argument avseende huruvida talan kan tas upp till sakprövning.

37 I mål T-735/14 har sökandebolaget yrkat att tribunalen ska

- ogiltigförklara artikel 4 i det angripna beslutet, i dess lydelse enligt artikel 1.5 i beslut 2014/872,
- ogiltigförklara artiklarna 3, 4.3 och 4.4 i den angripna förordningen, i deras lydelse enligt artikel 1.3 och 1.5 i förordning nr 1290/2014, och
- förplikta rådet att ersätta rättegångskostnaderna.

38 I mål T-799/14 har sökandebolaget yrkat att tribunalen ska

- ogiltigförklara artikel 4a i det angripna beslutet, vilken infördes genom artikel 1.3 i beslut 2014/659 och ändrades genom artikel 1.6 i beslut 2014/872,
- ogiltigförklara artikel 3a i den angripna förordningen, vilken infördes genom artikel 1.3 i förordning nr 960/2014 och ändrades genom artikel 1.4 i förordning nr 1290/2014,
- ogiltigförklara artikel 1.2 b–d, 1.3 och 1.4 samt bilaga III i det angripna beslutet, vilka infördes eller ändrades genom artikel 1.1 och bilagan i beslut 2014/659 och genom artikel 1.1 a och b i beslut 2014/872, i den mån som dessa bestämmelser rör sökandebolaget,
- ogiltigförklara artikel 5.2 b–d, 5.3 och 5.4 samt bilaga VI i den angripna förordningen, vilka infördes eller ändrades genom artikel 1.5 och 1.9 samt bilaga III i förordning nr 960/2014 och genom artikel 1.6 och 1.7 i förordning nr 1290/2014, i den mån som dessa bestämmelser rör sökandebolaget,
- ogiltigförklara artikel 7.1 a i det angripna beslutet, i dess lydelse enligt artikel 1.4 i beslut 2014/659, i den mån som denna bestämmelse rör sökandebolaget,
- ogiltigförklara artikel 11.1 a i den angripna förordningen, i dess lydelse enligt artikel 1.5a led a i förordning nr 960/2014, och
- förplikta rådet att ersätta rättegångskostnaderna.

39 I mål T-735/14 har rådet yrkat att tribunalen ska

- i första hand ogilla talan såvitt avser artikel 4 i det angripna beslutet på grund av bristande behörighet, alternativt avvisa talan,
- avvisa talan såvitt avser artiklarna 3, 4.3 och 4.4 i den angripna förordningen,
- i andra hand ogilla talan såsom ogrundad, och
- förplikta sökandebolaget att ersätta rättegångskostnaderna.

40 I mål T-799/14 har rådet yrkat att tribunalen ska

- i första hand ogilla talan såvitt avser det angripna beslutet på grund av bristande behörighet, alternativt avvisa talan,
- avvisa talan såvitt avser den angripna förordningen,
- i andra hand ogilla talan såsom ogrundad, och

– förplikta sökandebolaget att ersätta rättegångskostnaderna.

- 41 I sitt skriftliga svar på den fråga som ställdes av tribunalen efter domen av den 28 mars 2017, Rosneft (C-72/15, EU:C:2017:236), preciserade rådet att det ifrågasatte tribunalens behörighet, på grundval av artikel 275 andra stycket FEUF, endast såvitt avser artiklarna 4 och 4a i det angripna beslutet.
- 42 Kommissionen har yrkat att tribunalen ska ogilla talan i sin helhet i de förenade målen T-735/14 och T-799/14.
- 43 Förenade kungariket har yrkat att tribunalen ska ogilla talan i de förenade målen T-735/14 och T-799/14.

Rättslig bedömning

- 44 Inledningsvis har tribunalen beslutat att förena målen T-735/14 och T-799/14 vad gäller domen, enligt artikel 68.1 i rättegångsreglerna.
- 45 Det ska därefter undersökas huruvida tribunalen har behörighet och huruvida talan kan tas upp till prövning, vilket rådet har ifrågasatt.

Tribunalens behörighet

- 46 Vad beträffar tribunalens behörighet att pröva yrkandet om ogiltigförklaring av artiklarna 1.2 b–d, 1.3, 1.4, 4, 4a och 7.1 a samt bilaga III i det angripna beslutet, uppgav rådet, i sitt skriftliga svar på den fråga som ställdes av tribunalen efter domen av den 28 mars 2017, Rosneft (C-72/15, EU:C:2017:236), att det inte längre ifrågasatte tribunalens behörighet att pröva dessa bestämmelsers lagenlighet, på grundval av artikel 275 andra stycket FEUF, med undantag av artiklarna 4 och 4a i det angripna beslutet.
- 47 Enligt rådet har nämligen domstolen bekräftat att dessa bestämmelser hade allmän räckvidd, eftersom de syftade till att förbjuda leverans, överföring eller export av viss utrustning som förtecknas i bilagan till det angripna beslutet eller andra kringtjänster för vissa kategorier av produktions- eller prospekteringsprojekt i Ryssland, oavsett vilka eller hur många företag som kan använda dessa tekniker eller tjänster, och utan att sökandebolagets namn omnämns i det avseendet. Dessa bestämmelser utgör därför inte restriktiva åtgärder mot fysiska eller juridiska personer i den mening som avses i artikel 275 andra stycket FEUF.
- 48 Vidare anser rådet att den omständigheten att sökandebolaget är en av de två viktigaste ryska aktörerna som använder de tekniker som avses i artikel 4 i det angripna beslutet inte räcker för att denna bestämmelse ska ha en tillräckligt individuell karaktär för att anses utgöra ett beslut som föreskriver restriktiva åtgärder mot bolaget, i den mening som avses i artikel 275 andra stycket FEUF.
- 49 Sökandebolaget har bestritt dessa argument och gjort gällande att tribunalen under alla omständigheter är behörig att kontrollera alla bestämmelser i den angripna förordningen.
- 50 Tribunalen påpekar i det avseendet att enligt artikel 275 andra stycket FEUF är domstolen, och därmed också tribunalen, behöriga ”att pröva talan, utformad enligt artikel 263 fjärde stycket [FEUF] om kontroll av lagenligheten av beslut om sådana restriktiva åtgärder mot fysiska eller juridiska personer som rådet har antagit på grundval av avdelning V kapitel 2 [FEU]”.

- 51 I artikel 275 första stycket FEUF föreskrivs däremot att ”Europeiska unionens domstol ... inte [är] behörig med avseende på bestämmelserna om den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken eller med avseende på akter som antas på grundval av dessa bestämmelser”.
- 52 Rättspraxis ger vid handen att de restriktiva åtgärderna kan betraktas både som rättsakter med allmän räckvidd – då de innehåller ett förbud för en allmän och abstrakt grupp adressater mot att ställa ekonomiska resurser till förfogande för enheter vilkas namn återfinns i förteckningarna i bilagorna – och som en rad individuella beslut i förhållande till dessa enheter (se dom av den 28 mars 2017, Rosneft, C-72/15, EU:C:2017:236, punkt 102 och där angiven rättspraxis).
- 53 Det ska vidare erinras om att vad gäller rättsakter som har antagits på grundval av bestämmelserna om den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken (Gusp), är möjligheten att väcka talan vid unionsdomstolen i enlighet med artikel 275 andra stycket FEUF beroende av rättsakternas individuella karaktär (se dom av den 28 mars 2017, Rosneft, C-72/15, EU:C:2017:236, punkt 103 och där angiven rättspraxis).
- 54 Trots att sådana åtgärder även kan vara riktade individuellt mot andra enheter inom en viss industrisektor i ett tredjeland, är det icke desto mindre så, att det följer av nämnda åtgärders art att de – för det fall att deras lagenlighet har ifrågasatts – ska kunna vara föremål för en rättslig prövning av unionsdomstolen i enlighet med artikel 275 andra stycket FEUF (se, för ett liknande resonemang, dom av den 28 mars 2017, Rosneft, C-72/15, EU:C:2017:236, punkt 104).
- 55 I förevarande fall ska det erinras om att det i artikel 1.2 b–d och 1.3 i det angripna beslutet föreskrivs ett förbud för alla aktörer i unionen att genomföra vissa typer av finansiella transaktioner eller ingå vissa typer av avtal med enheter etablerade i Ryssland som är offentligt kontrollerade eller med mer än 50 procent offentligt ägarskap vilka har uppskattade totala tillgångar på mer än en biljon ryska rubler (RUB) (cirka 13 miljarder euro) och vilkas beräknade inkomster till minst 50 procent härrör från försäljning eller transport av råolja eller petroleumprodukter per den 12 september 2014 och vilkas namn förtecknas i bilaga III till nämnda beslut, eller med juridiska personer, enheter eller organ etablerade utanför unionen som till mer än 50 procent ägs av en sådan enhet vars namn förtecknas i bilaga III till nämnda beslut, eller som agerar för eller på uppdrag av en enhet som hör till en av de båda ovannämnda kategorierna.
- 56 Det ska därför slås fast att rådet, genom att införa de kriterier som anges i artikel 1.2 b–d i det angripna beslutet, vilka gör det möjligt att identifiera sökandebolaget, och genom att ange bolaget i bilaga III till beslutet, vidtog restriktiva åtgärder mot denna specifika juridiska person.
- 57 Artikel 1.3 och 1.4 i det angripna beslutet gör det även möjligt att direkt identifiera sökandebolaget, eftersom dessa bestämmelser hänvisar till de enheter och organ som avses i artikel 1.1 eller 1.2, däribland sökandebolaget.
- 58 På samma sätt avser även artikel 7 i det angripna beslutet uttryckligen de enheter som förtecknas i bilaga III till det angripna beslutet, däribland sökandebolaget.
- 59 Vad däremot beträffar artiklarna 4 och 4a i det angripna beslutet, ska det konstateras att kontrollen av dessa bestämmelsers lagenlighet inte omfattas av tribunalens behörighet.
- 60 Dessa bestämmelser riktas nämligen inte mot vissa angivna fysiska eller juridiska personer, utan är tillämpliga på samtliga aktörer som bedriver sådan försäljning, leverans, överföring eller export av den utrustning som omfattas av skyldigheten att det ska föreligga ett förhandsgodkännande och är vidare tillämpliga på samtliga aktörer som tillhandahåller kringtjänster i allmänhet. Under dessa omständigheter utgör de åtgärder som föreskrivs i artiklarna 4 och 4a i det angripna beslutet inte restriktiva åtgärder mot fysiska eller juridiska personer i den mening som avses i artikel 275 andra

stycket FEUF, utan åtgärder med allmän räckvidd, med avseende på vilka både domstolen och tribunalen saknar behörighet (se, för ett liknande resonemang, dom av den 28 mars 2017, Rosneft, C-72/15, EU:C:2017:236, punkterna 97–99).

- 61 Denna lösning påverkas inte av den omständigheten att sökandebolaget har uppgett att det angriper dessa bestämmelser endast i den mån som dessa rörde bolaget, eller att bolaget utgör ett av två oljebolag som har fått nödvändiga tillstånd för att bedriva verksamhet på den ryska kontinentalsockeln, vilket gör att bestämmelserna får samma verkningar som restriktiva åtgärder gentemot bolaget. Den omständigheten att bestämmelserna har tillämpats på sökandebolaget förändrar nämligen inte bestämmelsernas rättsliga karaktär av en rättsakt med allmän räckvidd. I förevarande fall finns ”beslut[en] om ... restriktiva åtgärder mot fysiska eller juridiska personer”, i den mening som avses i artikel 275 andra stycket FEUF, i de bestämmelser varigenom sökandebolagets namn fördes upp i bilaga III till det angripna beslutet (se, för ett liknande resonemang, dom av den 28 mars 2017, Rosneft, C-72/15, EU:C:2017:236, punkt 104, och dom av den 4 juni 2014, Sina Bank/rådet, T-67/12, ej publicerad, EU:T:2014:348, punkt 39). Detta överensstämmer med rättspraxis enligt vilken, vad gäller rättsakter som har antagits på grundval av bestämmelserna om Gusp, möjligheten att väcka talan vid unionsdomstolen i enlighet med artikel 275 andra stycket FEUF är beroende av rättsakternas individuella karaktär (se punkt 53 ovan).
- 62 Det ska följaktligen konstateras att tribunalen är behörig att pröva sökandebolagets talan om ogiltigförklaring av artikel 1.2 b–d, 1.3 och 1.4 samt bilaga III och artikel 7.1 a i det angripna beslutet (nedan kallade de omtvistade bestämmelserna i det angripna beslutet), i den mån som dessa bestämmelser föreskriver restriktiva åtgärder mot sökandebolaget. Tribunalen är däremot inte behörig att pröva talan om ogiltigförklaring i den mån som den är riktad mot artiklarna 4 och 4a i det angripna beslutet.
- 63 Under alla omständigheter är tribunalen även behörig att pröva talan om ogiltigförklaring i den mån som den är riktad mot den angripna förordningen, enligt artikel 263 första stycket FEUF, vilket rådet inte har bestritt. Även om den angripna förordningen syftar till att genomföra det angripna beslutet, vilket antogs inom ramen för Gusp, utgör förordningen inte en ”bestämmelse om den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken”, i den mening som avses i artikel 275 första stycket FEUF, som inte omfattas av Europeiska unionens domstols behörighet.

Upptagande till prövning

- 64 Rådet har gjort gällande att talan ska avvisas, både vad gäller artiklarna 3, 3a, 4.3, 4.4, 5.2 b–d, 5.3 och 5.4 samt bilaga VI och artikel 11.1 a i den angripna förordningen och vad gäller de omtvistade bestämmelserna i det angripna beslutet (nedan gemensamt kallade de omtvistade bestämmelserna), eftersom de sakprövningsförutsättningar som föreskrivs i artikel 263 fjärde stycket FEUF, till vilken det uttryckligen hänvisas i artikel 275 andra stycket FEUF, inte är uppfyllda, särskilt vad gäller villkoret om att sökandebolaget ska vara direkt berört.
- 65 För det första berörs inte sökandebolaget direkt av de omtvistade bestämmelserna, eftersom dessa ovillkorligen ska genomföras av de behöriga myndigheterna i unionens medlemsstater, vilka har ett utrymme för skönsmässig bedömning för det syftet. Enligt artikel 4.3 i det angripna beslutet ankommer det på dessa myndigheter att fastställa huruvida försäljningen, leveransen, överföringen eller exporten av berörd utrustning eller tillhandahållandet av berörda tjänster avser oljeprospektering, inklusive provborrning, och oljeproduktion på djupt vatten eller i Arktis eller skifferoljeprojekt i Ryssland. På samma sätt kräver artiklarna 3, 4.3 och 4.4 i den angripna förordningen att ett förhandstillstånd erhålls från de behöriga myndigheterna i medlemsstaterna för all leverans eller export av vissa tekniker som är avsedda för oljeprospektering, inklusive provborrning, och oljeproduktion på djupt vatten eller i Arktis eller skifferoljeprojekt i Ryssland samt för tekniskt bistånd eller förmedlingstjänster eller finansiering eller ekonomiskt bistånd som rör dessa tekniker.

- 66 Rådet har även noterat att när de omtvistade bestämmelserna först antogs, var den exakta innebörden av vissa nyckeltermerna inte fastställd utan blev det först senare i beslut 2014/872 och förordning nr 1290/2014. Medlemsstaternas myndigheter har dock fortfarande ett visst utrymme för skönsmässig bedömning.
- 67 För det andra har rådet, med stöd av kommissionen, gjort gällande att sökandebolaget inte berörs direkt av de omtvistade bestämmelserna, eftersom dessa inte har någon direkt inverkan på sökandebolagets rättsliga ställning, i den mening som avses i rättspraxis. I förevarande fall omfattas nämligen unionsleverantörerna och -exportörerna av tekniker och kringtjänster av de exportrestriktioner som föreskrivs i de omtvistade bestämmelserna, men dessa restriktioner är varken tillämpliga på sökandebolaget eller på oljeindustrin i Ryssland. Vidare finns det inget i dessa bestämmelser som förbjuder att sökandebolaget utför oljeprospektering, inklusive provborrning, och oljeproduktion på djupt vatten eller i Arktis eller skifferoljeprojekt i Ryssland. Även om sökandebolaget inte längre kan förvärva de tekniker som förtecknas från unionsleverantörer för användning i sådana projekt, eller få tekniskt eller finansiellt bistånd relaterat till sådana projekt, betyder detta inte att det har haft någon direkt inverkan på sökandebolagets rättsliga ställning. Samma överväganden gäller även med avseende på bland annat restriktionerna vad gäller tillträde till kapitalmarknaderna i unionen eller de restriktioner som omfattar nya lån och nya krediter med en löptid som överstiger 30 dagar.
- 68 För det tredje uppgav rådet och kommissionen, som svar på en fråga från tribunalen, att artiklarna 3, 4.3 och 4.4 i den angripna förordningen medför genomförandeåtgärder, eftersom de föreskriver ett system med förhandstillstånd. Sökandebolaget ska därför inte bara visa att det direkt berörs, utan även att det berörs personligen av dessa bestämmelser, vilket inte är fallet här.
- 69 Sökandebolaget har bestritt dessa argument.
- 70 Det ska göras åtskillnad mellan huruvida sökandebolaget har talerätt med avseende på de omtvistade bestämmelserna i det angripna beslutet och artikel 5.2 b–d, 5.3 och 5.4 samt bilaga VI och artikel 11.1 a i den angripna förordningen (nedan kallade bestämmelserna rörande tillträde till kapitalmarknaden), å ena sidan, och med avseende på artiklarna 3, 3a, 4.3 och 4.4 i den angripna förordningen (nedan kallade den angripna förordningens bestämmelser rörande exportrestriktioner), å andra sidan.

Huruvida sökandebolaget har talerätt med avseende på bestämmelserna rörande tillträde till kapitalmarknaden

- 71 Enligt artikel 263 fjärde stycket FEUF får alla fysiska eller juridiska personer, på de villkor som anges i första och andra styckena i samma artikel, väcka talan mot en akt som är riktad till dem eller som direkt och personligen berör dem samt mot en regleringsakt som direkt berör dem och som inte medför genomförandeåtgärder. I det andra ledet i artikel 263 fjärde stycket FEUF preciseras att om den fysiska eller juridiska person som väcker talan om ogiltigförklaring inte är den mot vilken den angripna akten är riktad, villkoras upptagandet av talan till prövning av att sökanden direkt och personligen berörs av akten. Genom Lissabonfördraget har dessutom ett tredje led införts i artikel 263 fjärde stycket FEUF, vilket mildrar villkoren för upptagande till prövning av en talan om ogiltigförklaring som väckts av fysiska eller juridiska personer. Härigenom möjliggörs nämligen, utan att upptagandet av talan om ogiltigförklaring som väcks av fysiska eller juridiska personer villkoras av att de är personligen berörda, en sådan talan beträffande ”regleringsakter” som inte medför genomförandeåtgärder och som direkt berör en sökande (se, för, ett liknande resonemang, dom av den 3 oktober 2013, Inuit Tapiriit Kanatami m.fl./parlamentet och rådet, C-583/11 P, EU:C:2013:625, punkterna 56 och 57).

- 72 Vad för det första rör villkoret att sökanden måste vara direkt berörd erinrar tribunalen om att det framgår av fast rättspraxis att villkoret i artikel 263 fjärde stycket FEUF, att en fysisk eller juridisk person måste vara direkt berörd, endast kan anses vara uppfyllt om den ifrågasatta unionsrättsakten har direkt inverkan på den enskildes rättsliga ställning och inte lämnar dem till vilka den riktar sig, och som ska genomföra den, något utrymme för skönsmässig bedömning, vilket innebär att genomförandet ska ha en rent automatisk karaktär och endast följa av unionslagstiftningen, utan att några mellanliggande regler tillämpas (se, för ett liknande resonemang, dom av den 13 mars 2008, kommissionen/Infront WM, C-125/06 P, EU:C:2008:159, punkt 47 och där angiven rättspraxis).
- 73 I förevarande fall föreskrivs i bestämmelserna rörande tillträde till kapitalmarknaden bland annat ett förbud för alla aktörer i unionen att genomföra vissa finansiella transaktioner eller ingå avtal med enheter etablerade i Ryssland som är offentligt kontrollerade eller med mer än 50 procent offentligt ägarskap vilka har uppskattade totala tillgångar på mer än en biljon rubler och vilkas beräknade inkomster till minst 50 procent härrör från försäljning eller transport av råolja eller petroleumprodukter per den 12 september 2014 och vilkas namn förtecknas i bilaga III till det angripna beslutet eller i bilaga VI till den angripna förordningen (se punkterna 17–20 ovan).
- 74 Tribunalen konstaterar således att sökandebolaget direkt berörs av bestämmelserna rörande tillträde till kapitalmarknaden, vilka inte lämnar något utrymme för skönsmässig bedömning för dem till vilka de riktar sig och som ansvarar för deras genomförande. De restriktiva åtgärder som följer därav är direkt tillämpliga gentemot sökandebolaget, vilket är den direkta konsekvensen av att sökandebolaget är en sådan enhet som avses i artikel 1.2 b och 1.3 i det angripna beslutet och i artikel 5.2 b och 5.3 i den angripna förordningen och att dess namn anges i bilaga III till det angripna beslutet och i bilaga VI till den angripna förordningen. Det saknar härvid betydelse att dessa bestämmelser inte förbjuder sökandebolaget att genomföra de berörda transaktionerna utanför unionen. Det är nämligen ostridigt att bestämmelserna rörande tillträde till kapitalmarknaden begränsar sökandebolagets tillträde till unionens kapitalmarknad.
- 75 Tribunalen avfärdar också rådets argument att sökandebolaget inte direkt påverkas i sin rättsliga ställning, eftersom de åtgärder som införts genom bestämmelserna rörande tillträde till kapitalmarknaden endast är tillämpliga på organ som är etablerade i unionen. Det är visserligen riktigt att dessa bestämmelser innehåller förbud som främst är tillämpliga på kredit- och finansinstitut som är etablerade i unionen, men dessa förbud har till syfte och verkan att direkt påverka enheter, såsom sökandebolaget, som utsätts för begränsningar i sin ekonomiska verksamhet till följd av att dessa åtgärder tillämpas mot dem. Det är självklart så, att det ankommer på organ som är etablerade i unionen att tillämpa nämnda åtgärder, eftersom de rättsakter som antas av Europeiska unionens institutioner i princip inte är avsedda att tillämpas utanför unionens territorium. Detta innebär däremot inte att de enheter som påverkas av bestämmelserna rörande tillträde till kapitalmarknaden inte direkt berörs av de restriktiva åtgärder som tillämpas mot dem. Det förbud mot att genomföra vissa typer av transaktioner med enheter etablerade utanför unionen som uppställs för verksamhetsutövare inom unionen är nämligen liktydigt med ett förbud mot att dessa enheter genomför de ifrågasattade transaktionerna med verksamhetsutövare inom unionen. Om tribunalen skulle godta rådets argument i detta avseende, så innebär detta att tribunalen måste anse att förtecknade personer, på vilka de restriktiva åtgärderna är tillämpliga, och detta även vad gäller frysning av individuella tillgångar, inte direkt berörs av sådana åtgärder, eftersom det i första hand är unionens medlemsstater, eller fysiska och juridiska personer under deras jurisdiktion, som ska tillämpa dem.
- 76 Rådet saknar härvid stöd för sin uppfattning i det mål som gav upphov till beslut av den 6 september 2011, Inuit Tapiriit Kanatami m.fl./parlamentet och rådet (T-18/10, EU:T:2011:419), vilket rådet har åberopat. I nämnda mål slog tribunalen nämligen fast att Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1007/2009 av den 16 september 2009 om handel med sälprodukter (EUT L 286, 2009, s. 36) endast påverkar den rättsliga ställningen för de sökande vars verksamhet avser saluföring av sälprodukter inom unionen och som berörs av det allmänna förbudet mot

saluföring av dessa varor, till skillnad från de sökande vars verksamhet inte avser saluföring av dessa produkter eller de som omfattas av det i förordning nr 1007/2009 föreskrivna undantaget, detta eftersom saluföring i unionen av sälprodukter som härrör från den traditionella jakt som inuitsamhällena och andra ursprungsbefolkningar bedriver och som bidrar till deras självhushållning i princip är fortsatt tillåten (se, för ett liknande resonemang, beslut av den 6 september 2011, Inuit Tapiriit Kanatami m.fl./parlamentet och rådet, T-18/10, EU:T:2011:419, punkt 79). I förevarande fall konstaterar tribunalen däremot att sökandebolaget är verksamt på marknaden för finansiella tjänster som omfattas av bestämmelserna rörande tillträde till kapitalmarknaden, och inte i något föregående eller efterföljande marknadsled för dessa tjänster, såsom rådet har hävdad. Det är nämligen på grund av bestämmelserna rörande tillträde till kapitalmarknaden som sökandebolaget hamnat i en situation där det omöjligen kan utföra vissa förbjudna finansiella transaktioner med organ som är etablerade i unionen. Sökandebolaget hade däremot haft rätt att utföra dessa transaktioner om dessa rättsakter inte förelåg.

- 77 Det ska även påpekas att det i artikel 7 i det angripna beslutet och i artikel 11 i den angripna förordningen föreskrivs att inga krav får beviljas i samband med ett avtal eller en transaktion, vars genomförande har påverkats direkt eller indirekt, helt eller delvis, av de åtgärder som införs genom detta beslut eller denna förordning, om kraven ställs bland annat av en enhet som avses i bilaga III till det angripna beslutet eller i bilaga VI till den angripna förordningen. Det ska följaktligen konstateras att sökandebolaget direkt berörs av dessa bestämmelser, eftersom bolaget finns med bland de enheter som förtecknas i bilagan och vars partshabilitet har begränsats.
- 78 Tribunalen finner således att sökandebolaget direkt berörs av bestämmelserna rörande tillträde till kapitalmarknaden.
- 79 Tribunalen vill, för det andra, och utan att det är nödvändigt att pröva huruvida bestämmelserna rörande tillträde till kapitalmarknaden medför genomförandeåtgärder, påpeka att villkoret att vara personligen berörd, enligt det andra alternativet i artikel 263 fjärde stycket FEUF, också är uppfyllt i förevarande fall.
- 80 Det ska härvid påpekas att i enlighet med artikel 263 fjärde stycket FEUF, till vilken det hänvisas i artikel 275 andra stycket FEUF, ger varje uppförande på en förteckning över personer eller enheter som omfattas av restriktiva åtgärder denna person eller enhet möjlighet att väcka talan vid unionsdomstolen eftersom åtgärden kan likställas med ett individuellt beslut mot den berörda personen eller enheten (se, för ett liknande resonemang, dom av den 28 november 2013, rådet/Manufacturing Support & Procurement Kala Naft, C-348/12 P, EU:C:2013:776, punkt 50, dom av den 1 mars 2016, National Iranian Oil Company/rådet, C-440/14 P, EU:C:2016:128, punkt 44 och där angiven rättspraxis, och dom av den 28 mars 2017, Rosneft, C-72/15, EU:C:2017:236, punkt 103 och där angiven rättspraxis).
- 81 Eftersom sökandebolagets namn anges i förteckningarna i bilaga III till det angripna beslutet och i bilaga VI till den angripna förordningen, bland de enheter som omfattas av de restriktiva åtgärder som föreskrivs i artikel 1.2 i det angripna beslutet och i artikel 5.2 i den angripna förordningen, ska sökandebolaget i förevarande fall anses vara personligen berört av dessa åtgärder.
- 82 Alla andra lösningar skulle vara oförenliga med bestämmelserna i artiklarna 263 FEUF och 275 andra stycket FEUF och följaktligen strida mot det system för domstolsskydd som inrättats genom EUF-fördraget och mot rätten till ett effektivt rättsmedel som stadgas i artikel 47 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna (nedan kallad stadgan) (se, för ett liknande resonemang, dom av den 16 juli 2014, National Iranian Oil Company/rådet, T-578/12, ej publicerad, EU:T:2014:678, punkt 36).

83 Tribunalen konstaterar således att sökandebolaget har rätt att väcka talan om ogiltigförklaring av de restriktiva åtgärder som införts genom bestämmelserna rörande tillträde till kapitalmarknaden, i den mån de berör sökandebolaget.

– Huruvida sökandebolaget har talerätt med avseende på den angripna förordningens bestämmelser rörande exportrestriktioner

84 Det ska inledningsvis erinras om att tribunalen inte är behörig att pröva talan om ogiltigförklaring i den mån som den är riktad mot det angripna beslutets bestämmelser rörande exportrestriktioner, det vill säga artiklarna 4 och 4a i det angripna beslutet, eftersom det rör sig om åtgärder med allmän räckvidd som vidtagits inom ramen för Gusp (se punkterna 59–62 ovan). Tribunalen är däremot behörig att pröva lagenligheten av de motsvarande bestämmelserna i den angripna förordningen (se punkt 63 ovan).

85 Det ska följaktligen prövas huruvida sökandebolaget har talerätt med avseende på den angripna förordningens bestämmelser rörande exportrestriktioner med hänsyn till bestämmelserna i artikel 263 fjärde stycket FEUF (se punkt 71 ovan).

86 I det avseendet ska det först konstateras att även om den angripna förordningens bestämmelser rörande exportrestriktioner utgör bestämmelser med allmän räckvidd, påverkar de sökandebolaget direkt.

87 I den angripna förordningens bestämmelser rörande exportrestriktioner föreskrivs att ett "förhandstillstånd ska krävas för direkt eller indirekt försäljning, leverans, överföring eller export av de produkter som förtecknas i bilaga II, oavsett om de har sitt ursprung i unionen eller inte, till fysiska eller juridiska personer, enheter eller organ i Ryssland, inbegripet dess exklusiva ekonomiska zon och kontinentalsockel, eller i någo[n] annan stat, om produkterna är avsedda för användning i Ryssland, inbegripet dess exklusiva ekonomiska zon och kontinentalsockel" (artikel 3.1). Det anges även att "[d]e behöriga myndigheterna får inte bevilja tillstånd för någon försäljning, leverans, överföring eller export av de produkter som omfattas av bilaga II om de på rimlig grund kan fastställa att sådan försäljning, leverans, överföring eller export av de produkterna är avsedd för någon av de kategorier av prospekteringsprojekt, inklusive provborrning, och produktionsprojekt som avses i punkt 3" (artikel 3.5). Enligt artikel 3a i den angripna förordningen omfattar förbudet även de kringtjänster som förtecknas i denna artikel. I artikel 4.3 och 4.4 i förordningen föreskrivs att samma förfarande för förhandstillstånd som det som föreskrivs i artikel 3 ska tillämpas på "[t]ekniskt bistånd eller förmedlingstjänster som rör produkter som förtecknas i bilaga II samt tillhandahållande, tillverkning, underhåll och användning av sådana produkter" och på "[f]inansiering eller ekonomiskt bistånd som rör produkter som avses i bilaga II, särskilt gåvobistånd, lån och exportkreditförsäkring".

88 Tribunalen konstaterar följaktligen att sökandebolaget direkt berörs av den angripna förordningens bestämmelser rörande exportrestriktioner, eftersom bolaget har visat, genom handlingar som har ingetts till tribunalen, att det är verksamt i sådana prospekterings- och produktionsprojekt i Ryssland som avses i artikel 3.3 i den angripna förordningen, det vill säga oljeprospektering, inklusive provborrning, och oljeproduktion i vatten på mer än 150 meters djup, oljeprospektering, inklusive provborrning, och oljeproduktion i havsområdet norr om norra polcirkeln, eller projekt som har potential att producera olja från reserver som befinner sig i skifferformationer genom hydraulisk spräckning (nedan kallade okonventionella projekt), och inte i något föregående eller efterföljande marknadsled för dessa projekt (se den rättspraxis som angetts ovan i punkt 76).

89 På grund av antagandet av den angripna förordningens bestämmelser rörande exportrestriktioner är nämligen sökandebolaget materiellt och rättsligt oförmöget att ingå nya avtal eller kräva fullgörande av avtal som ingåtts efter den 1 augusti 2014 med aktörer i unionen, avseende de produkter som förtecknas i bilaga II till den angripna förordningen, om de är avsedda för okonventionella projekt.

Sökandebolaget måste även ansöka om och beviljas ett förhandstillstånd för de avtal som skyddas av förvärvade rättigheter och de avtal som avser tillåtna användningsområden (artiklarna 3.1, 3.5 andra stycket, 3a.2 och 4.3 i den angripna förordningen).

- 90 Vad vidare beträffar rådets argument att de nationella myndigheterna har ett utrymme för skönsmässig bedömning, vilket gör att sökandebolaget inte direkt berörs av den angripna förordningens bestämmelser rörande exportrestriktioner, påpekar tribunalen följande. Även om det är riktigt att det genom dessa bestämmelser införs ett system med förhandstillstånd, enligt vilket dessa myndigheter ska genomföra de förbud som föreskrivs, har myndigheterna i själva verket inte något utrymme för skönsmässig bedömning i det avseendet.
- 91 I artikel 3.5 i den angripna förordningen föreskrivs till exempel att de behöriga myndigheterna "[inte] får" bevilja tillstånd för någon försäljning, leverans, överföring eller export av de produkter som omfattas av bilaga II om de på rimlig grund kan fastställa att sådan försäljning, leverans, överföring eller export av de produkterna är avsedd för någon av de kategorier av prospekteringsprojekt, inklusive provborrning, och produktionsprojekt som avses i artikel 3.3 i nämnda förordning. Den enda – rent faktiska och föregående – bedömning som de nationella myndigheterna får göra består således i att fastställa huruvida den aktuella transaktionen avser produkter som är avsedda för någon av de kategorier av okonventionella projekt som avses i artikel 3.3. De får emellertid inte bevilja något tillstånd om de på rimlig grund kan fastställa att så är fallet.
- 92 Samma sak gäller artikel 4.3 och 4.4 i den angripna förordningen, där det uppställs krav på förhandstillstånd av den berörda myndigheten för tillhandahållande av vissa former av tekniskt bistånd eller förmedlingstjänster, finansiering eller ekonomiskt bistånd som rör de tekniker som förtecknas i bilaga II, eftersom det föreskrivs att artikel 3 i förordningen, i synnerhet punkterna 2 och 5, ska gälla i tillämpliga delar i samband med ansökningar om tillstånd.
- 93 Artikel 3a i den angripna förordningen lämnar inte heller något utrymme för skönsmässig bedömning för de nationella myndigheterna, eftersom det i denna artikel föreskrivs att det ska vara förbjudet att direkt eller indirekt tillhandahålla kringtjänster som är nödvändiga för de kategorier av prospekteringsprojekt, inklusive provborrning, och produktionsprojekt i Ryssland, inbegripet dess exklusiva ekonomiska zon och kontinentalsockel, som avses i artikel 3.3 i den angripna förordningen. Rådet har för övrigt medgett att denna bestämmelse inte medförde några genomförandeåtgärder, vilket med nödvändighet innebär att det inte föreligger något utrymme för skönsmässig bedömning för de nationella myndigheterna.
- 94 Slutsatsen ska följaktligen dras att sökandebolaget direkt berörs av den angripna förordningens bestämmelser rörande exportrestriktioner.
- 95 Rådet och kommissionen har dock, som svar på en fråga från tribunalen vid förhandlingen, gjort gällande att begreppet direkt berörd, i den mening som avses i artikel 263 fjärde stycket FEUF, ska tolkas mer restriktivt inom Gusp-området än inom andra av unionens verksamhetsområden, såsom konkurrensrätten eller reglerna om statligt stöd.
- 96 Ett sådant förslag kan emellertid inte godtas.
- 97 De sakprövningsförutsättningar som föreskrivs i artikel 263 fjärde stycket FEUF är nämligen desamma för varje talan som fysiska eller juridiska personer väcker mot unionsakter, oavsett vilken typ av akt eller vilket område det är fråga om. Även om det är riktigt att kravet på att en fysisk eller juridisk person ska vara direkt berörd av en unionsakt enligt rättspraxis endast är uppfyllt om den angripna rättsakten har en direkt inverkan på personens rättsliga ställning, är det inte ovanligt att enskildas talan om ogiltigförklaring av en unionsakt, som enbart har verkan på sökandena i faktiskt och inte, i egentlig mening, i rättsligt hänseende – exempelvis eftersom de som marknadsaktörer är direkt berörda i konkurrensen med andra marknadsaktörer – har tagits upp till sakprövning i rättspraxis. För

att avgöra huruvida en person berörs direkt, ska således inte enbart en unionsakts verkan på personens rättsliga ställning beaktas, utan även den faktiska verkan den har på denna person, och det krävs att sådana verkningar inte är av endast indirekt karaktär. Detta måste i det konkreta fallet avgöras med hänsyn till regelinnehållet i den aktuella unionsakten (se, för ett liknande resonemang, generaladvokaten Kokotts förslag till avgörande i målet *Inuit Tapiriit Kanatami m.fl./parlamentet och rådet*, C-583/11 P, EU:C:2013:21, punkterna 70–72 och där angiven rättspraxis).

- 98 För det andra ska det undersökas huruvida det i den angripna förordningens bestämmelser rörande exportrestriktioner föreskrivs några genomförandeåtgärder.
- 99 Enligt rättspraxis är den viktigaste frågan vid bedömningen av huruvida en regleringsakt medför genomförandeåtgärder vilken ställning den person har som gör anspråk på talerätt enligt artikel 263 fjärde stycket sista ledet FEUF. Det saknar således betydelse huruvida den berörda akten medför genomförandeåtgärder i förhållande till andra enskilda (dom av den 19 december 2013, *Telefónica/kommissionen*, C-274/12 P, EU:C:2013:852, punkt 30).
- 100 Såsom rådet och kommissionen medgav vid förhandlingen, är det i förevarande fall inte uppenbart att sökandebolaget självt kan be de nationella myndigheterna att bevilja bolaget ett tillstånd och att det kan angripa den rättsakt varigenom ett sådant tillstånd beviljas eller nekas vid nationell domstol, särskilt vad gäller transaktioner som avser okonventionella projekt, det vill säga transaktioner avseende ”försäljning, leverans, överföring eller export av de produkter som omfattas av bilaga II om de på rimlig grund kan fastställa att sådan försäljning, leverans, överföring eller export av de produkterna är avsedd för någon av de kategorier av prospekteringsprojekt, inklusive provborrning, och produktionsprojekt som avses i punkt 3” (artikel 3.5 i den angripna förordningen). Samma sak gäller de kringtjänster som avses i artikel 3a i den angripna förordningen.
- 101 I motsats till vad rådet föreslog vid förhandlingen, kan det följaktligen inte anses att dessa bestämmelser medför genomförandeåtgärder gentemot sökandebolaget enbart på grund av att sökandebolaget eventuellt skulle kunna be sina avtalsparter som är etablerade i unionen att inge ansökningar om tillstånd till de behöriga nationella myndigheterna, för att bestrida de beslut som dessa myndigheter fattar vid nationell domstol.
- 102 Även om det, såsom sökandebolaget gjorde gällande i sitt svar på en fråga från tribunalen, antas att det eventuellt kan ansökas om ett tillstånd, kan en sådan ansökan inte annat än resultera i ett avslag om den avser en av transaktionerna rörande de okonventionella projekt som omnämns i artikel 3.3 i den angripna förordningen, enligt artiklarna 3.5, 3a, 4.3 och 4.4 i förordningen. I ett sådant fall skulle det vara konstlat eller orimligt att kräva att en aktör ska ansöka om en genomförandeakt endast i syfte att kunna bestrida denna akt vid nationell domstol, när det är uppenbart att en sådan ansökan med nödvändighet kommer att leda till ett avslag, och ansökan därför inte skulle ha inletts inom ramen för normal affärsverksamhet (se, för ett liknande resonemang, dom av den 14 januari 2016, *Doux/kommissionen*, T-434/13, ej publicerad, EU:T:2016:7, punkterna 59–64).
- 103 Tribunalen finner följaktligen att den angripna förordningens bestämmelser rörande exportrestriktioner utgör regleringsbestämmelser som inte medför genomförandeåtgärder, i den mening som avses i det tredje alternativet som föreskrivs i artikel 263 fjärde stycket FEUF. Sökandebolaget behövde således endast visa att det direkt berördes av dessa bestämmelser, vilket bolaget har gjort i förevarande fall. Sökandebolagets talan kan följaktligen tas upp till prövning, även i den del den avser den angripna förordningens bestämmelser rörande exportrestriktioner.
- 104 Sammanfattningsvis kan talan tas upp till prövning i den del den avser bestämmelserna rörande tillträde till kapitalmarknaden och den angripna förordningens bestämmelser rörande exportrestriktioner.

Prövning i sak

- 105 I mål T-735/14 har sökandebolaget åberopat tre grunder. Den första grunden avser åsidosättande av motiveringsskyldigheten. Som andra grund har det gjorts gällande att det saknades en lämplig rättslig grund. Sökandebolaget har som tredje grund gjort gällande att proportionalitetsprincipen och grundläggande rättigheter åsidosattes.
- 106 I mål T-799/14 har sökandebolaget åberopat fyra grunder. Den första grunden avser åsidosättande av motiveringsskyldigheten. Som andra grund har det gjorts gällande att det saknades en lämplig rättslig grund såvitt avser den angripna förordningens bestämmelser rörande exportrestriktioner och bestämmelserna rörande tillträde till kapitalmarknaden. Den tredje grunden avser åsidosättande av avtalet om partnerskap och samarbete som upprättar ett partnerskap mellan Europeiska gemenskaperna och deras medlemsstater, å ena sidan, och Ryska federationen, å andra sidan, vilket undertecknades den 24 juni 1994 och godkändes på Europeiska gemenskapernas vägnar genom rådets och kommissionens beslut 97/800/EKSG, EG, Euratom av den 30 oktober 1997 (EGT L 327, 1997, s. 1) (nedan kallat partnerskapsavtalet mellan EU och Ryssland). Sökandebolaget har som fjärde grund gjort gällande att proportionalitetsprincipen och grundläggande rättigheter åsidosattes.

Den första grunden i målen T-735/14 och T-799/14: Avsaknad av motivering

- 107 Sökandebolaget har som första grund i de båda förenade målen gjort gällande att artikel 296 FEUF åsidosattes, genom att det angripna beslutet och den angripna förordningen (nedan kallade de angripna rättsakterna) inte är tillräckligt motiverade. Bolaget anser att de sanktionsåtgärder som infördes genom dessa rättsakter utgör ovanliga åtgärder, vilka därför krävde en uttömmande motivering. De angripna rättsakterna försöker inte ens att förklara varför de okonventionella projekten är föremål för riktade restriktiva åtgärder. Dessa projekt befinner sig till största delen i utvecklingsstadiet och kommer att ge upphov till skattepliktiga intäkter för den ryska regeringen tidigast om 20 år. Det har inte heller förklarats varför de kategorier av utrustning som avses i den angripna förordningens bestämmelser rörande exportrestriktioner ska anses utgöra ”känsliga” varor och tekniker.
- 108 Vad beträffar bestämmelserna rörande tillträde till kapitalmarknaden, är sökandebolaget även av den uppfattningen att motiveringen i de angripna rättsakterna inte gör det möjligt att förstå hur dessa bestämmelser ska göra det möjligt att uppnå det angivna målet med dessa rättsakter, som är att utöva påtryckningar på den ryska regeringen. Den motivering som rådet gav i sitt svaromål framställdes dessutom för sent och gör det under alla omständigheter inte möjligt att motivera införandet av dessa restriktioner gentemot sökandebolaget.
- 109 Sökandebolaget har vidare gjort gällande att det inte finns någon motivering vad gäller den nödvändiga kopplingen mellan bolaget och den ryska regeringen, eller vad gäller de restriktiva åtgärdernas proportionalitet eller deras inverkan på bolagets grundläggande rättigheter, vilket gör det mycket svårare att bestrida lagenligheten av dessa åtgärder. Denna avsaknad av motivering står i skarp kontrast till den motivering som lämnas till de individer och enheter som andra restriktiva åtgärder, såsom frysning av tillgångar, är riktade mot. Det skulle vara oacceptabelt och i grunden undergräva rättsstatsprincipen om rådet tilläts att vidta vilka typer av restriktiva åtgärder som helst utan att ge någon rationell motivering.
- 110 Rådet har, med stöd av kommissionen och Förenade kungariket, bestritt dessa argument.
- 111 I artikel 296 andra stycket FEUF föreskrivs att ”[r]ättsakter ska motiveras”. Enligt artikel 41.2 c i stadgan, vilken enligt artikel 6.1 FEU ska ha samma rättsliga värde som fördragen, omfattar rätten till god förvaltning bland annat att ”förvaltningen är skyldig att motivera sina beslut”.

- 112 Enligt fast rättspraxis ska den motivering som krävs enligt artikel 296 FEUF och artikel 41.2 c i stadgan vara anpassad till den angripna rättsaktens beskaffenhet och det sammanhang i vilket rättsakten har antagits. Av motiveringen ska klart och tydligt framgå hur den institution som har antagit rättsakten har resonerat, så att den som berörs därav kan få kännedom om skälen för den vidtagna åtgärden och så att behörig domstol ges möjlighet att utföra sin prövning. Frågan huruvida kravet på motivering är uppfyllt ska bedömas med hänsyn till omständigheterna i det enskilda fallet (se dom av den 14 april 2016, Ben Ali/rådet, T-200/14, ej publicerad, EU:T:2016:216, punkt 94 och där angiven rättspraxis; se även, för ett liknande resonemang, dom av den 25 januari 2017, Almaz-Antey Air and Space Defence/rådet, T-255/15, ej publicerad, EU:T:2017:25, punkt 56).
- 113 Det krävs således inte att alla relevanta faktiska och rättsliga omständigheter anges i motiveringen, eftersom bedömningen av om en motivering är tillräcklig inte ska ske endast utifrån motiverings lydelse, utan även utifrån det sammanhang i vilket den ingår och samtliga rättsregler på det aktuella området. En rättsakt som går någon emot ska således anses vara tillräckligt motiverad om den har tillkommit i ett sammanhang som är känt för den som berörs, så att vederbörande har möjlighet att förstå innebörden av den åtgärd som vidtas gentemot honom eller henne. Vidare ska graden av precision i en rättsakts motivering anpassas till de faktiska möjligheterna och de tekniska och tidsmässiga villkor under vilka rättsakten antas (se dom av den 14 april 2016, Ben Ali/rådet, T-200/14, ej publicerad, EU:T:2016:216, punkt 95 och där angiven rättspraxis; se även, för ett liknande resonemang, dom av den 25 januari 2017, Almaz-Antey Air and Space Defence/rådet, T-255/15, ej publicerad, EU:T:2017:25, punkt 56).
- 114 Mot bakgrund av denna rättspraxis ska det göras åtskillnad beroende på om motiveringen av de angripna rättsakterna avser bestämmelser med allmän räckvidd eller bestämmelser som ur sökandebolagets synvinkel liknar restriktiva åtgärder med individuell räckvidd.
- 115 Vad beträffar bestämmelser med allmän räckvidd, såsom den angripna förordningens bestämmelser rörande exportrestriktioner, har rådet fog för att hävda att motiveringen kan begränsas till att ange den helhetssituation som har lett fram till antagandet av dem och de allmänna mål som ska uppnås med dem (se, för ett liknande resonemang, dom av den 28 mars 2017, Rosneft, C-72/15, EU:C:2017:236, punkt 120 och där angiven rättspraxis).
- 116 Vad däremot beträffar bestämmelserna rörande tillträde till kapitalmarknaden, ska det erinras om att dessa bestämmelser utgör, i förhållande till sökandebolaget, i den mån som de avser bolaget, restriktiva åtgärder med individuell räckvidd (se punkterna 55 och 81 ovan).
- 117 I rättspraxis har det i det avseendet preciserats att motiveringen av en av rådet antagen rättsakt, genom vilken en restriktiv åtgärd införs, ska inte endast innehålla den rättsliga grunden för denna åtgärd utan också behandla de specifika och konkreta skäl som föranlett rådet att inom ramen för dess utrymme för skönsmässig bedömning anse att den berörda personen ska bli föremål för en sådan åtgärd (se dom av den 3 juli 2014, National Iranian Tanker Company/rådet, T-565/12, EU:T:2014:608, punkt 38 och där angiven rättspraxis; se även, för ett liknande resonemang, dom av den 25 januari 2017, Almaz-Antey Air and Space Defence/rådet, T-255/15, ej publicerad, EU:T:2017:25, punkt 55).
- 118 Det är mot bakgrund av dessa överväganden som tribunalen ska undersöka huruvida rådet har fullgjort sin skyldighet att i tillräcklig utsträckning motivera de omtvistade bestämmelserna i förevarande fall.
- 119 Vad, för det första, särskilt beträffar den angripna förordningens bestämmelser rörande exportrestriktioner, ska det påpekas att samtliga aktuella åtgärder ingår i ett sammanhang som var känt för sökandebolaget, nämligen de internationella spänningar som föregick antagandet av de angripna rättsakterna, som angetts i punkterna 2–16 ovan. Det framgår av skälen 1–8 i det angripna beslutet och av skäl 2 i den angripna förordningen att det angivna målet med de angripna rättsakterna är att öka kostnaderna för Ryska federationens agerande för att undergräva Ukrainas territoriella integritet, suveränitet och oberoende och att främja en fredlig lösning på krisen. I skäl 12 i det

angripna beslutet anges dessutom att försäljning, leverans, överföring eller export av vissa känsliga varor och tekniker bör förbjudas när de är avsedda för oljeprospektering, inklusive provborrning, och oljeproduktion på djupt vatten, oljeprospektering, inklusive provborrning, och oljeproduktion i Arktis eller skifferoljeprojekt. De angripna rättsakterna ger således en helhetsbild av den situation som ledde till att de antogs och de allmänna mål som eftersträvas genom dem (dom av den 28 mars 2017, Rosneft, C-72/15, EU:C:2017:236, punkt 123).

- 120 Vad, för det andra, beträffar bestämmelserna rörande tillträde till kapitalmarknaden, ska det påpekas att det i dessa bestämmelser föreskrivs restriktiva åtgärder gentemot sökandebolaget, eftersom bolagets namn har förts upp i bilaga III till det angripna beslutet och i bilaga VI till den angripna förordningen, såvitt avser de förbjudna verksamheter som anges i artikel 1.2 b–d i det angripna beslutet respektive i artikel 5.2 b–d i den angripna förordningen.
- 121 Tribunalen kan följaktligen inte godta rådets argument att de kriterier som uppställts i rättspraxis, angående skyldigheten att motivera rättsakter genom vilka individuella restriktiva åtgärder införs, inte är tillämpliga i förevarande fall.
- 122 Det ska dock slås fast att de ”specifika och konkreta skäl” som föranledde rådet att inom ramen för dess utrymme för skönsmässig bedömning anse att sökandebolaget skulle bli föremål för sådana åtgärder, i den mening som avses i ovannämnda rättspraxis, överensstämmer i förevarande fall med de kriterier som har fastställts i bestämmelserna rörande tillträde till kapitalmarknaden.
- 123 Eftersom sökandebolaget är en av de enheter som avses, det vill säga enheter ”etablerade i Ryssland som är offentligt kontrollerade eller med mer än 50 % offentligt ägarskap vilka har uppskattade totala tillgångar på mer än en biljon ryska rubler och vilkas beräknade inkomster till minst 50 % härrör från försäljning eller transport av råolja eller petroleumprodukter per den 12 september 2014”, krävdes det inte någon ytterligare motivering för att föra upp bolagets namn i bilagorna till de angripna rättsakterna.
- 124 Den omständigheten att samma överväganden har använts för att vidta restriktiva åtgärder som avser flera personer utesluter inte att dessa överväganden kan utgöra en tillräckligt specifik motivering för var och en av de berörda personerna (se, för ett liknande resonemang och analogt, dom av den 27 februari 2014, Ezz m.fl./rådet, T-256/11, EU:T:2014:93, punkt 115).
- 125 Sökandebolaget har dock hävdat att rådet borde ha angett de särskilda skälen till att oljesektorn avsågs och på vilket sätt en inriktning på denna sektor gör det möjligt att främja det mål som eftersträvas med de omtvistade åtgärderna.
- 126 Tribunalen erinrar dock om att det inte krävs att alla relevanta faktiska och rättsliga omständigheter anges i motiveringen (se punkt 113 ovan). Rådet var följaktligen inte tvunget att närmare ange vilka skäl som låg till grund för dess beslut att införa restriktiva åtgärder som är riktade mot vissa sektorer av ekonomin och förbjuda export av vissa varor och tjänster som anses vara ”känsliga”. Frågan huruvida sådana åtgärder är förenliga med målen med Gusp och huruvida de är lämpliga och nödvändiga för att uppnå dessa mål hör snarare till prövningen i sak av dessa åtgärder.
- 127 Det ska dessutom påpekas att sökandebolaget, som är en betydande aktör inom oljesektorn i Ryssland och vars andelar vid den tidpunkt då beslut 2014/512 antogs till största delen innehades, även indirekt, av ryska staten, rimligen borde ha känt till skälen till varför rådet hade vidtagit åtgärder som riktats mot bolaget. I enlighet med målet att öka kostnaderna för Ryska federationens agerande gentemot Ukraina, föreskrivs i artikel 1.2 b i beslut 2014/512 restriktioner gentemot vissa enheter inom oljesektorn vilka kontrolleras av ryska staten och vilka har uppskattade totala tillgångar på mer än en biljon rubler. Då den politiska kontexten vid den tidpunkt då nämnda åtgärder vidtogs och den betydelse som oljesektorn har för den ryska ekonomin är allmänt kända, kan man mot bakgrund av

det mål som anges i nämnda rättsakter utan svårighet förstå rådets val att vidta restriktiva åtgärder mot aktörer som är verksamma inom den industrin (dom av den 28 mars 2017, Rosneft, C-72/15, EU:C:2017:236, punkt 124).

- 128 Tribunalen finner följaktligen att rådet har motiverat de angripna rättsakterna i tillräcklig mån och att talan ska ogillas såvitt avser den första grunden i målen T-735/14 och T-799/14.

Den andra grunden i målen T-735/14 och T-799/14: Avsaknad av lämplig rättslig grund

- 129 Sökandebolaget har gjort gällande att artikel 215 FEUF, vilken gör det möjligt för rådet att vidta ekonomiska sanktionsåtgärder mot tredjeland, endast i undantagsfall kan användas för att peka ut särskilda personer och enheter, under förutsättning att det finns en tillräcklig koppling mellan den enhet som är föremål för sanktionsåtgärder och regeringen i det aktuella tredjelandet, å ena sidan, och mellan den utpekade enheten och målet med åtgärden, å andra sidan. Dessa principer framgår även av rådets riktlinjer av den 2 december 2005 för genomförande och utvärdering av restriktiva åtgärder (sanktionsåtgärder) inom ramen för unionens gemensamma utrikes- och säkerhetspolitik. Enligt sökandebolaget är dock dessa villkor inte uppfyllda i förevarande fall.
- 130 För det första är kopplingarna mellan sökandebolaget och den ryska regeringen otillräckliga, eftersom bolaget inte på något sätt är ett organ som kan hänföras till ryska staten och det inte deltar i utövandet av den offentliga makten eller styr en offentlig förvaltning under myndigheternas kontroll. Det förhållandet att sökandebolaget är ett privaträttsligt bolag som ingår i Gazprom-koncernen, vars aktier ägs till 50,23 procent av ryska staten, är inte tillräckligt i det avseendet. Det kan inte heller presumeras att det föreligger kopplingar till den ryska regeringen, utan att den berörda enheten har fått möjlighet att framföra sina synpunkter i frågan.
- 131 För det andra anser sökandebolaget att de angripna rättsakterna inte på något sätt anger den nödvändiga kopplingen mellan de enheter som de restriktiva åtgärderna är riktade mot och målet med dessa åtgärder. Det är svårt att se hur den angripna förordningens bestämmelser rörande exportrestriktioner, vilka avser okonventionella projekt, eller bestämmelserna rörande tillträde till kapitalmarknaden skulle kunna främja målen med de angripna rättsakterna. Rådet kan inte på ett helt godtyckligt sätt införa sådana åtgärder, vilka orsakar stor skada för de enheter som avses och deras handelspartner i unionen.
- 132 Rådet har, med stöd av kommissionen och Förenade kungariket, bestritt dessa argument.
- 133 Vad först beträffar sökandebolagets argument att det i förevarande fall saknas en tillräcklig koppling till den ryska regeringen, påpekar tribunalen följande. I artikel 215 FEUF föreskrivs dels att om ett beslut som har antagits i enlighet med avdelning V kapitel 2 i EU-fördraget föreskriver att ”de ekonomiska och finansiella förbindelserna med ett eller flera tredjeländer helt eller delvis ska avbrytas”, ska rådet besluta om de åtgärder som krävs dels att om så föreskrivs i ett beslut som har antagits i enlighet med avdelning V kapitel 2 i EU-fördraget, får rådet besluta om ”restriktiva åtgärder mot fysiska eller juridiska personer, grupper eller enheter som inte är stater”. I artikel 215.2 FEUF föreskrivs således en möjlighet att besluta om restriktiva åtgärder mot enheter som inte är stater, för att genomföra ett Gusp-beslut som antagits på grundval av avdelning V kapitel 2 i EU-fördraget.
- 134 Såsom tidigare har påpekats utgör bestämmelserna rörande tillträde till kapitalmarknaden restriktiva åtgärder i förhållande till sökandebolaget (se punkterna 56 och 81 ovan). Vad beträffar dessa åtgärder kan sökandebolaget följaktligen inte med framgång göra gällande att de med nödvändighet ska införas mot enheter som har en tillräcklig koppling till den ryska regeringen.

- 135 Vad vidare beträffar den angripna förordningens bestämmelser rörande exportrestriktioner, ska det påpekas att syftet med dessa åtgärder inte är att vidta sanktionsåtgärder mot vissa enheter på grund av deras kopplingar till situationen i Ukraina, utan att ålägga Ryska federationen ekonomiska sanktionsåtgärder, för att öka kostnaderna för dess agerande för att undergräva Ukrainas territoriella integritet, suveränitet och oberoende och för att främja en fredlig lösning på krisen.
- 136 Eftersom dessa åtgärder avser en särskild sektor av ekonomin, på grund av dess betydelse för den ryska ekonomin eller dess koppling till Ryska federationens agerande för att destabilisera Ukraina, krävs det inte att de företag som åtgärderna är riktade mot är offentliga ryska företag (se, för ett liknande resonemang, dom av den 25 januari 2017, *Almaz-Antey Air and Space Defence/rådet*, T-255/15, ej publicerad, EU:T:2017:25, punkt 135).
- 137 I det avseendet kan inte sökandebolaget med framgång åberopa domen av den 13 mars 2012, *Tay Za/rådet* (C-376/10 P, EU:C:2012:138). I den domen var EU-domstolen visserligen noga med att påpeka att begreppet tredjeländer i artiklarna 60 EG och 301 EG, vilka artiklar i huvudsak motsvarar artikel 215.1 FEUF, kunde inbegripa ledningen i ett sådant land samt enskilda och enheter som var associerade med ledningen eller som direkt eller indirekt kontrollerades av denna (se dom av den 13 mars 2012, *Tay Za/rådet*, C-376/10 P, EU:C:2012:138, punkt 43 och där angiven rättspraxis). Domstolen fann således att tribunalen hade gjort en felaktig rättstillämpning då den fann att företagsledares familjemedlemmar kunde antas dra fördel av den befattning dessa ledare hade och därför även drog fördel av regeringens ekonomiska politik, varför det förelåg en tillräcklig koppling mellan klaganden och militärregimen i Burma/Myanmar (se, för ett liknande resonemang, dom av den 13 mars 2012, *Tay Za/rådet*, C-376/10 P, EU:C:2012:138, punkt 71).
- 138 Det ska dock påpekas att i det mål som avgjordes genom domen av den 13 mars 2012, *Tay Za/rådet* (C-376/10 P, EU:C:2012:138), grundade sig de restriktiva åtgärder som rådet hade vidtagit på rådets gemensamma ståndpunkt 2006/318/Gusp av den 27 april 2006 om förlängning av restriktiva åtgärder mot Burma/Myanmar (EUT L 116, 2006, s. 77). Genom dessa åtgärder förordnades det bland annat om frysning av penningmedel och ekonomiska resurser tillhörande medlemmar av Burma/Myanmars regering och fysiska eller juridiska personer, enheter eller organ som var associerade med dem. Klagandens namn, Pye Phyo Tay Za, hade förts upp i förteckningen över de personer som de restriktiva åtgärderna avsåg, under avsnitt J i bilaga II till gemensam ståndpunkt 2006/318, med rubriken "Personer som drar nytta av regeringens ekonomiska politik och andra personer med kopplingar till regimen", åtföljt av uppgiften "Son till Tay Za" (dom av den 13 mars 2012, *Tay Za/rådet*, C-376/10 P, EU:C:2012:138, punkterna 4–11). I det målet var det således fråga om att avgöra huruvida tribunalen och rådet hade gjort en riktig bedömning när de slog fast att Pye Phyo Tay Za, i egenskap av familjemedlem till företagsledaren Tay Za, kunde anses ha personligen dragit nytta av regeringens politik och därför kunde anses vara associerad med denna regim, i enlighet med de grundläggande kriterier som fastställts i gemensam ståndpunkt 2006/318. Domstolen ifrågasatte dock inte möjligheten att vidta ekonomiska sanktionsåtgärder mot tredjeland och krävde inte heller att de enheter som påverkades av sådana åtgärder, utan att vara personligen utpekade, skulle utgöra "organ som kan hänföras till staten", såsom sökandebolaget har gjort gällande.
- 139 Det framgår tvärtom av rättspraxis att rådet förfogar över ett stort utrymme för skönsmässig bedömning när det fastställer föremålet för restriktiva åtgärder. Detta gäller särskilt när sådana åtgärder, i enlighet med artikel 215.1 FEUF, innebär att de ekonomiska och finansiella förbindelserna med ett eller flera tredjeländer helt eller delvis ska avbrytas eller begränsas (dom av den 28 mars 2017, *Rosneft*, C-72/15, EU:C:2017:236, punkt 132). Alla åtgärder av denna typ innefattar per definition verkningar som berör rätten till egendom och friheten att bedriva yrkesverksamhet, vilka således inverkar menligt på de parter som inte på något sätt är ansvariga för den situation som ledde till att åtgärderna vidtogs (se, för ett liknande resonemang, dom av den 30 juli 1996, *Bosphorus*, C-84/95, EU:C:1996:312, punkt 22).

- 140 Även om det antas att det krävs en koppling mellan de enheter som de aktuella restriktiva åtgärderna påstås vara riktade mot och den ryska regeringen, är det under alla omständigheter tillräckligt att konstatera att sökandebolaget ska anses utgöra ett företag som kontrolleras av ryska staten, eftersom bolaget till mer än 50 procent ägs, även indirekt, av ryska staten. Den omständigheten att sökandebolaget inte är ett organ som kan hänföras till staten, i den mening som avses i rättspraxis från Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna (se, för ett liknande resonemang, dom av den 6 september 2013, Bank Melli Iran/rådet, T-35/10 och T-7/11, EU:T:2013:397, punkt 71 och där angiven rättspraxis) saknar betydelse i det avseendet, eftersom det inte krävs att sökandebolaget är en enhet som deltar i utövandet av den offentliga makten eller som styr en offentlig förvaltning under myndigheternas kontroll för att det ska kunna beröras av de ekonomiska sanktionsåtgärder som rådet har vidtagit på grundval av artikel 215.1 FEUF.
- 141 Vad för det andra beträffar påståendet att det saknas en koppling mellan de åtgärder som vidtogs i förevarande fall och de mål som eftersträvas med de angripna rättsakterna, ska det erinras om att rådet enligt fast rättspraxis har ett stort utrymme för skönsmässig bedömning av vilka omständigheter som ska beaktas när det antar ekonomiska och finansiella sanktionsåtgärder enligt artikel 29 FEU och artikel 215 FEUF. Unionsdomstolen kan inte ersätta rådets bedömning av den bevisning och de fakta och andra omständigheter som föranlett en sådan åtgärd med sin egen bedömning. Prövningen i detta avseende är således begränsad till att avse en kontroll av att reglerna för handläggning och motivering har följts, att uppgifterna om de faktiska omständigheterna är materiellt riktiga, att bedömningen av omständigheterna inte är uppenbart oriktig och att det inte har förekommit maktmissbruk. Denna begränsade prövning är i synnerhet tillämplig beträffande de lämplighetsöverväganden som ligger till grund för sådana åtgärder (se dom av den 25 januari 2017, Almaz-Antey Air and Space Defence/rådet, T-255/15, ej publicerad, EU:T:2017:25, punkt 95 och där angiven rättspraxis).
- 142 I förevarande fall framgår det av skälen 1–8 i det angripna beslutet och av skäl 2 i den angripna förordningen att målet med dessa rättsakter är att öka kostnaderna för Ryska federationens agerande för att undergräva Ukrainas territoriella integritet, suveränitet och oberoende och att främja en fredlig lösning på krisen. Det målet överensstämmer med målet att bevara freden och stärka internationell säkerhet i enlighet med de mål som uppställts för unionens yttre åtgärder och som anges i artikel 21 FEU (dom av den 28 mars 2017, Rosneft, C-72/15, EU:C:2017:236, punkt 115).
- 143 Såsom domstolen redan har påpekat och till skillnad från vad sökandebolaget har gjort gällande, finns det faktiskt en logisk koppling mellan det faktum att åtgärderna riktas mot företagen i den ryska oljesektorn, bland annat på grundval av deras uppskattade totala tillgångar på mer än en biljon rubler, med hänsyn till den betydelse som denna sektor har för den ryska ekonomin, och målet med de restriktiva åtgärderna i förevarande fall, som är att öka kostnaderna för Ryska federationens agerande för att undergräva Ukrainas territoriella integritet, suveränitet och oberoende och att främja en fredlig lösning på krisen (se, för ett liknande resonemang, dom av den 28 mars 2017, Rosneft, C-72/15, EU:C:2017:236, punkt 147).
- 144 Vad för det tredje beträffar sökandebolagets argument att de åtgärder som följer av den angripna förordningens bestämmelser rörande exportrestriktioner endast är riktade mot de okonventionella projekten inom oljesektorn och inte mot oljesektorn i allmänhet, vilken fortsätter att generera betydande intäkter för den ryska ekonomin, påpekar tribunalen att det är tillåtet för rådet, om det finner att det är ändamålsenligt, att fatta beslut om restriktioner som är riktade mot företag som är verksamma inom vissa angivna sektorer inom den ryska ekonomin där varor, teknik eller tjänster från unionen spelar särskilt stor roll. Valet att rikta åtgärderna mot företag eller sektorer som är beroende av den senaste tekniken eller expertisen som huvudsakligen finns tillgänglig i unionen motsvarar syftet att säkerställa att de restriktiva åtgärder som är i fråga är effektiva och att undvika att åtgärderna förlorar sin verkan på grund av import till Ryssland av varor, teknik eller tjänster som är utbytbara och som härrör från tredjeländer (dom av den 28 mars 2017, Rosneft, C-72/15, EU:C:2017:236, punkt 132).

- 145 Denna slutsats kan inte påverkas av den omständigheten att de okonventionella projekt som vissa av dessa åtgärder är riktade mot inte skulle generera några omedelbara intäkter för ryska staten, eftersom rådet, genom att äventyra investeringar och framtida intäkter för de enheter verksamma inom oljesektorn som dessa åtgärder är riktade mot, rimligen kunde hoppas på att detta skulle bidra till att utöva påtryckningar på den ryska regeringen och öka kostnaderna för Ryska federationens agerande för att undergräva Ukrainas territoriella integritet, suveränitet och oberoende.
- 146 Mot bakgrund av samtliga dessa överväganden, kan talan inte bifallas såvitt avser den andra grunden i målen T-735/14 och T-799/14.

Den tredje grunden i mål T-799/14: Åsidosättande av partnerskapsavtalet mellan EU och Ryssland

- 147 Sökandebolaget har som tredje grund, vilken har åberopats endast i mål T-799/14, gjort gällande att artiklarna 52.5, 52.9, 98.1 och 36 i partnerskapsavtalet mellan EU och Ryssland åsidosattes. Enligt bolaget har dessa bestämmelser direkt effekt, eftersom de innebär tillräckligt klara och precisa skyldigheter, vilkas fullgörande eller verkningar inte är beroende av utfärdandet av ytterligare rättsakter.
- 148 För det första anser sökandebolaget att bestämmelserna rörande tillträde till kapitalmarknaden strider mot artikel 52.5 i partnerskapsavtalet mellan EU och Ryssland, i vilken det föreskrivs att "parterna ... inte [får] införa några nya restriktioner på kapitalrörelser och löpande betalningar som har samband med dessa mellan i [unionen] respektive i Ryssland bosatta personer och inte göra befintliga ordningar mer restriktiva". För det andra strider dessa bestämmelser mot artikel 52.9 i partnerskapsavtalet mellan EU och Ryssland, i vilken det föreskrivs att unionen och Ryssland "skall bevilja varandra behandling som mest gynnad nation med avseende på fri rörlighet för löpande betalningar, kapitalrörelser och betalningsmetoder". För det tredje strider bestämmelsen som utesluter indrivning av fordringar mot artikel 98.1 i partnerskapsavtalet, vilken ålägger unionen "att säkerställa att [Rysslands] fysiska och juridiska personer utan att diskrimineras i förhållande till dess egna medborgare har tillgång till [unionens] behöriga domstolar och administrativa organ för att kunna försvara sina rättigheter till person och egendom, inbegripet de rättigheter som rör immateriell, industriell och kommersiell äganderätt". För det fjärde anser sökandebolaget att exportrestriktionerna strider mot artikel 36 i partnerskapsavtalet mellan EU och Ryssland, i vilken det också föreskrivs en klausul om behandling som mest gynnad nation i fråga om de villkor som påverkar det gränsöverskridande tillhandahållandet av tjänster.
- 149 Rådet har, med stöd av kommissionen och Förenade kungariket, bestritt dessa argument.
- 150 Beträffande partnerskapsavtalet mellan EU och Ryssland, har EU-domstolen slagit fast att en bestämmelse i ett avtal som har ingåtts mellan unionen och ett tredjeland ska anses vara direkt tillämplig om den, med hänsyn till dess ordalydelse samt till avtalets syfte och art, innebär en klar och precis skyldighet, vars fullgörande eller verkningar inte är beroende av utfärdandet av ytterligare rättsakter (dom av den 12 april 2005, Simutenkov, C-265/03, EU:C:2005:213, punkt 21).
- 151 Även om det antas att de bestämmelser som sökandebolaget har åberopat i förevarande fall är direkt tillämpliga och att de restriktiva åtgärder som är i fråga inte skulle vara förenliga med vissa av dessa bestämmelser, så är det enligt artikel 99 i partnerskapsavtalet mellan EU och Ryssland under alla omständigheter tillåtet att vidta dem. I artikel 99.1 d i nämnda avtal anges att ingenting i det avtalet får hindra en part från att vidta sådana åtgärder som den anser nödvändiga för att kunna skydda sina väsentliga säkerhetsintressen, bland annat i händelse av krig eller allvarlig internationell spänning som innebär krigsfara eller för att fullgöra de skyldigheter de har tagit på sig i syfte att bevara fred och internationell säkerhet (se, för ett liknande resonemang, dom av den 28 mars 2017, Rosneft, C-72/15, EU:C:2017:236, punkterna 110 och 111).

- 152 Såsom framgår av skäl 2 i den angripna förordningen har de restriktiva åtgärder som avses i de angripna rättsakterna i förevarande fall till syfte att främja en fredlig lösning på krisen i Ukraina. Det målet överensstämmer med målet att bevara freden och stärka internationell säkerhet i enlighet med de mål som uppställts för unionens yttre åtgärder och som anges i artikel 21 FEU (dom av den 28 mars 2017, Rosneft, C-72/15, EU:C:2017:236, punkt 115).
- 153 Under dessa omständigheter, och med beaktande av det omfattande utrymme för skönsmässig bedömning som rådet förfogar över på detta område, kunde rådet slå fast att det var nödvändigt att vidta de restriktiva åtgärder som är i fråga för att skydda unionens väsentliga säkerhetsintressen, bevara freden och stärka internationell säkerhet i den mening som avses i artikel 99 i partnerskapsavtalet mellan EU och Ryssland (dom av den 28 mars 2017, Rosneft, C-72/15, EU:C:2017:236, punkt 116).
- 154 Talan kan följaktligen inte bifallas såvitt avser den tredje grunden i mål T-799/14.

Den tredje grunden i mål T-735/14 och den fjärde grunden i mål T-799/14: Åsidosättande av proportionalitetsprincipen och sökandebolagets grundläggande rättigheter

- 155 Sökandebolaget har gjort gällande att näringsfriheten och rätten till egendom, vilka garanteras i artiklarna 16 och 17 i stadgan, åsidosattes, och att proportionalitetsprincipen, som föreskrivs i artikel 52.1 i stadgan och som utgör en allmän princip i unionsrätten, åsidosattes. Enligt denna princip ska varje åtgärd som föreskrivs i en unionsrättsakt eftersträva ett legitimt mål, utgöra ett ändamålsenligt medel för att uppnå detta mål och vara nödvändig, och inte vålla olägenheter som är orimliga i förhållande till de fördelar som åtgärden medför. I förevarande fall införs det genom de omtvistade bestämmelserna sanktionsåtgärder som är exakt riktade mot sökandebolagets okonventionella projekt, i ett sammanhang där sökandebolaget varken har anklagats för att ha begått en lagöverträdelse eller har getts tillfälle att framföra sina synpunkter, vilket gör att det krävs en särskilt strikt prövning av att grundläggande rättigheter och proportionalitetsprincipen har iakttagits.
- 156 Rådet har, med stöd av kommissionen och Förenade kungariket, bestritt dessa argument.
- 157 Enligt sökandebolaget utgör de åtgärder som följer av de angripna rättsakterna ett oproportionerligt ingrepp i bolagets grundläggande rättigheter, vilka skyddas av bland annat artiklarna 16 och 17 i stadgan, eftersom de hindrar bolaget från att fritt utöva ekonomisk verksamhet, och detta utan att denna inskränkning av bolagets rättigheter är nödvändig eller ändamålsenlig för att uppnå de mål som rådet eftersträvar.
- 158 Tribunalen påpekar, för det första, att enligt artikel 16 i stadgan ska "[n]äringsfriheten ... erkännas i enlighet med unionsrätten samt nationell lagstiftning och praxis".
- 159 I artikel 17.1 i stadgan föreskrivs, för det andra, följande:
- "Var och en har rätt att besitta lagligen förvärvad egendom, att nyttja den, att förfoga över den och att testamentera bort den. Ingen får berövas sin egendom utom då samhällsnyttan kräver det, i de fall och under de förutsättningar som föreskrivs i lag och mot rättmätig ersättning för sin förlust i rätt tid. Nyttjandet av egendomen får regleras i lag om det är nödvändigt för allmänna samhällsintressen."
- 160 Det är visserligen riktigt att sådana restriktiva åtgärder som dem som är i fråga i förevarande mål obestriddligen begränsar de rättigheter som sökandebolaget har enligt artiklarna 16 och 17 i stadgan (se, för ett liknande resonemang och analogt, dom av den 22 september 2016, NIOC m.fl./rådet, C-595/15 P, ej publicerad, EU:C:2016:721, punkt 50 och där angiven rättspraxis).

- 161 De grundläggande rättigheter som sökandebolaget har åberopat är emellertid inte absoluta och kan således bli föremål för inskränkningar enligt de villkor som uppställs i artikel 52.1 i stadgan (se, för ett liknande resonemang, dom av den 28 november 2013, rådet/Manufacturing Support & Procurement Kala Naft, C-348/12 P, EU:C:2013:776, punkt 121, och dom av den 27 februari 2014, Ezz m.fl./rådet, T-256/11, EU:T:2014:93, punkt 195 och där angiven rättspraxis).
- 162 I artikel 52.1 i stadgan föreskrivs att "[v]arje begränsning i utövandet av de rättigheter och friheter som erkänns i ... stadga[n] ska vara föreskriven i lag och förenlig med det väsentliga innehållet i dessa rättigheter och friheter", och att "[b]egränsningar får, med beaktande av proportionalitetsprincipen, endast göras om de är nödvändiga och faktiskt svarar mot mål av allmänt samhällsintresse som erkänns av unionen eller behovet av skydd för andra människors rättigheter och friheter".
- 163 En begränsning av utövandet av de aktuella grundläggande rättigheterna måste således uppfylla tre villkor för att vara förenlig med unionsrätten. För det första ska begränsningen vara föreskriven i lag. Med andra ord måste det finnas en rättslig grund för den aktuella åtgärden. För det andra ska begränsningen svara mot ett mål av allmänintresse som erkänns som sådant av unionen. För det tredje får begränsningen inte vara orimlig. Begränsningen ska vara nödvändig och stå i proportion till det ändamål som eftersträvas. Vidare får det "väsentliga innehållet" inte angripas, det vill säga att själva kärnan i fri- eller rättigheten inte får påverkas (se dom av den 30 november 2016, Rotenberg/rådet, T-720/14, EU:T:2016:689, punkterna 170–173 och där angiven rättspraxis).
- 164 Dessa tre villkor är uppfyllda i förevarande mål.
- 165 För det första är de aktuella restriktiva åtgärderna "föreskrivna i lag", eftersom de anges i rättsakter som har allmän räckvidd och har en tydlig rättslig grund i unionsrätten samt en tillräcklig motivering (se punkterna 111–128 ovan).
- 166 Det framgår, för det andra, av skälen 1–8 i det angripna beslutet och skäl 2 i den angripna förordningen att det angivna målet med rättsakterna är att öka kostnaderna för Ryska federationens agerande vilket undergräver Ukrainas territoriella integritet, suveränitet och oberoende och att främja en fredlig lösning på krisen. Det målet överensstämmer med målet att bevara freden och stärka internationell säkerhet i enlighet med de mål som uppställts för unionens yttre åtgärder och som anges i artikel 21 FEU (dom av den 28 mars 2017, Rosneft, C-72/15, EU:C:2017:236, punkt 115).
- 167 För det tredje innebär proportionalitetsprincipen, vilken ingår bland de allmänna principerna i unionsrätten, att unionsinstitutionerna i sitt handlande inte får gå utöver vad som är ändamålsenligt och nödvändigt för att uppnå de mål som eftersträvas med de aktuella bestämmelserna. När det finns flera ändamålsenliga åtgärder att välja mellan ska således den åtgärd väljas som är minst ingripande och de vållade olägenheterna får inte vara orimliga i förhållande till de eftersträlvade målen (se dom av den 30 november 2016, Rotenberg/rådet, T-720/14, EU:T:2016:689, punkt 178 och där angiven rättspraxis).
- 168 I rättspraxis preciseras härvid att vad gäller domstolsprövningen av att proportionalitetsprincipen har iakttagits ska unionslagstiftaren ges ett stort utrymme för skönsmässig bedömning på områden där lagstiftaren ställs inför val av politisk, ekonomisk och social karaktär och där denne måste göra komplicerade bedömningar. Följaktligen kan en åtgärd på detta område endast förklaras ogiltig om den är uppenbart olämplig i förhållande till det mål som den behöriga institutionen eftersträvar (se dom av den 28 mars 2017, Rosneft, C-72/15, EU:C:2017:236, punkt 146 och där angiven rättspraxis).
- 169 Det ska i det avseendet konstateras att innehållet i de angripna rättsakterna står i rimlig proportion till det mål som eftersträvas med dem. Eftersom målet med nämnda rättsakter bland annat är att öka kostnaderna för Ryska federationens agerande för att undergräva Ukrainas territoriella integritet, suveränitet och oberoende, svarar en åtgärd som riktas mot en betydande aktör inom oljesektorn, i

vilken ryska staten för övrigt är majoritetsdelägare, på ett samstämmigt sätt mot det målet, och den kan under alla omständigheter inte anses vara uppenbart olämplig med beaktande av det eftersträlvade målet (dom av den 28 mars 2017, Rosneft, C-72/15, EU:C:2017:236, punkt 147).

- 170 Det är vidare riktigt att de restriktiva åtgärderna per definition medför verkningar som berör rätten till egendom och friheten att bedriva yrkesverksamhet, vilka således inverkar menligt på de parter som inte på något sätt är ansvariga för den situation som ledde till att sanktionsåtgärderna vidtogs. Riktade restriktiva åtgärder får i än högre grad sådana verkningar för de enheter som är föremål för åtgärderna (se dom av den 28 mars 2017, Rosneft, C-72/15, EU:C:2017:236, punkt 149 och där angiven rättspraxis).
- 171 Det måste dock framhållas att vikten av de mål som eftersträvas med de angripna rättsakterna, det vill säga att skydda Ukrainas territoriella integritet, suveränitet och oberoende och att främja en fredlig lösning på krisen i det landet, vilka är en del av det mer omfattande målet att upprätthålla fred och internationell säkerhet, i enlighet med målen för unionens yttre åtgärder enligt artikel 21 FEUF, är sådan att det är berättigat att negativa följder, även betydande sådana, uppstår för vissa aktörer som inte på något sätt är ansvariga för den situation som ledde till att sanktionsåtgärderna antogs (se, för ett liknande resonemang, dom av den 28 mars 2017, Rosneft, C-72/15, EU:C:2017:236, punkterna 149 och 150 och där angiven rättspraxis).
- 172 Under dessa omständigheter, och bland annat med beaktande av att de restriktiva åtgärder som rådet beslutat om som en reaktion på krisen i Ukraina progressivt ökat i intensitet, kan inte inskränkningen i sökandebolagets näringsfrihet och rätt till egendom anses vara oproportionerlig (se, för ett liknande resonemang, dom av den 28 mars 2017, Rosneft, C-72/15, EU:C:2017:236, punkt 150).
- 173 Även om – såsom sökandebolaget har gjort gällande – vissa av sökandebolagets partner och avtalsparter kan ha varit tvungna att avsluta sina affärsrelationer med bolaget, vars okonventionella projekt på oljeområdet har skjutits upp, och även om dessa åtgärder kan ha haft en negativ inverkan på rätten till egendom för sökandebolagets aktieägare och dess moderbolag, rör det sig just om målet med de åtgärder som infördes genom de angripna rättsakterna, vilket gör att varje inskränkning i sökandebolagets rätt till egendom och rätt att utöva ekonomisk verksamhet inte kan betecknas som oproportionerlig i det avseendet.
- 174 Talan kan följaktligen inte bifallas såvitt avser den tredje grunden i mål T-735/14 och den fjärde grunden i mål T-799/14, och talan ska därför ogillas i sin helhet.

Rättegångskostnader

- 175 Enligt artikel 134.1 i rättegångsreglerna ska tappande rättegångsdeltagare förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna, om detta har yrkats. Rådet har yrkat att sökandebolaget ska förpliktas att bära sina rättegångskostnader och ersätta rådets rättegångskostnader. Eftersom sökandebolaget har tappat målet, ska rådets yrkande bifallas.
- 176 Enligt artikel 138.1 i rättegångsreglerna ska medlemsstater och institutioner som har intervenerat bära sina rättegångskostnader. Kommissionen och Förenade kungariket ska således bära sina rättegångskostnader.

Mot denna bakgrund beslutar

TRIBUNALEN (sjätte avdelningen)

följande:

- 1) Målen T-735/14 och T-799/14 förenas vad gäller domen.**
- 2) Talan ogillas.**
- 3) Gazprom Neft PAO ska bära sina rättegångskostnader och ersätta de kostnader som uppkommit för Europeiska unionens råd.**
- 4) Europeiska kommissionen och Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland ska bära sina rättegångskostnader.**

Berardis

Spielmann

Csehi

Avkunnad vid offentligt sammanträde i Luxemburg den 13 september 2018.

Underskrifter